

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Filozofia i podstawy etyki**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr Tomasz Drewniak

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Ogólne wykształcenie humanistyczne, podstawowe wiadomości dotyczące zjawisk społecznych, umiejętność obserwacji, autorefleksja

13. Cele kształcenia:

Znajomość podstawowych stanowisk filozoficznych i etycznych. Pogłębienie myślenia abstrakcyjnego i umiejętności szczegółowego charakteryzowania i interpretowania działania moralnego, zwłaszcza w odniesieniu do etyki zawodowej

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Filozofia i etyka: istota filozofii, etyka moralność, prawo, obyczaj. Charakter czynu etycznego. Główne dyscypliny filozoficzne. Narodziny filozofii i presokratejska refleksja moralna (etyczność jako *arete*). Geneza i główne cechy koncepcji sofistów. Filozof i moralność - Sokrates i geneza filozofii moralnej. Istota idealizmu Platona. Główne kategorie filozofii Arystotelesa: substancja, materia, forma, akt, potencja, istota, pojęcie, zmiana, Bóg. Etyka w systemie Platona (eudajmonizm agatyczny) i Arystotelesa (eudajmonizm perfekcjonistyczny). Etyka i poszukiwanie szczęścia: stoicyzm, sceptycyzm, epikureizm. Powstanie filozofii chrześcijańskiej. Człowiek i Bóg w myśli św. Augustyna. Etyka wobec

wiary w myśli św. Augustyna. Scholastyczna refleksja moralna. Personalizm. Tomistyczna koncepcja bytu i człowieka. U źródeł filozofii i etyki nowożytnej. Religijna geneza etyki kapitalizmu. Podstawowe kategorie filozofii Kartezjusza: metoda, sceptycyzm metodyczny, *cogito* Jednostka wobec porządku świata i norm moralnych w filozofii I. Kanta. Filozofia wolności i egzystencji. Etyka wartości i odpowiedzialności. Etyka szacunku wobec życia. Ekofilozofia i bioetyka. Deontologia lekarska. Zasadnicze cechy etyki hipokratejskiej. Etyka edukacji zdrowotnej i polityki zdrowotnej. Tajemnica zawodowa-poszanowanie prawa do prywatności. Problematyka ciała, zdrowia oraz młodości w cywilizacji współczesnej. Granice walki z cierpieniem a śmierć człowieka.

15. Literatura podstawowa:

W. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t.1-3.
Przewodnik po etyce, red. P. Singer, Warszawa 1998 (2000), cz. II: rozdz.5,7,8; cz. III: całość, cz. IV: rozdz.14, 15; cz. V: rozdz.24, 25, 26.
A. MacIntyre, *Krótką historią etyki*, przeł. A. Chmielewski, Warszawa 1995.
T. Ślipko, *Etos chrześcijański. Zarys etyki ogólnej*, Kraków 1974.
J. Galarowicz, *Na ścieżkach prawdy*, Kraków 1992.
T. Styczeń, *Wprowadzenie do etyki*, Lublin 1995.
S. Soldenhoff, *Wprowadzenie do etyki*, Warszawa 1972.
Problemy etyki. Wybór tekstów, red. S. Sarnowski i E. Fryckowski, Bydgoszcz 1993.
Etyka. Świat wartości moralnych, red. J. Jarco, Z. Kalita, M. Semp, Warszawa-Wrocław 1993.
A. Anzenbacher, *Wprowadzenie do filozofii*, przeł. J. Zychowicz, Kraków 1992.
J. M. Bocheński, *Współczesne metody myślenia*, przeł. St. Judycki, Poznań 1992.
St. Olejnik, *Etyka lekarska*, Katowice 1995.
B. Häring, *W służbie człowieka*, przeł. M. Oziębłowski, Warszawa 1995.
T. Ślipko, *Granice życia*, Kraków 1994.
W kręgu życia i śmierci. Moralne problemy medycyny współczesnej, red. Z. Szawarski, Warszawa 1987.
R. Fenigsen, *Eutanazja. Śmierć z wyboru*, Poznań 1994.
J. Bernard, *Od biologii do etyki*, przeł. J. A. Żelechowska, Warszawa 1994.
H. Skolimowski, *Medytacje*, Wrocław 1991.

16. Literatura towarzysząca:

A. Krokiewicz, *Zarys filozofii greckiej*, Warszawa 1971.
A. Kasia, *Św. Augustyn*, Warszawa 1960.
S. Świeżawski, *Święty Tomasz na nowo odczytany*, Kraków 1983.
I. Lazari-Pawłowska, *Schweitzer*, Warszawa 1976.
R. Ingarden, *Książeczka o człowieku*.
O. Höffe, *Immanuel Kant*, przeł. A. M. Kaniowski, Warszawa 1994.
Filozofia współczesna, red. Z. Kuderowicz, Warszawa 1990, t. 1 i t.2.
V. J. Bourke, *Historia etyki*, przeł. A. Białek, Toruń 1994.
S. Soldenhoff, *Rozwój etyki normatywnej*, w: *Etyka*, red. H. Jankowski, Warszawa 1973.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Nauka o człowieku**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr nauk med. Zofia Skałuba-Filipow

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Olga Wierzchowiec

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Egzamin testowy		Ocenianie ciągle		

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Wiadomości obowiązujące w programie nauczania biologii w liceum

13. Cele kształcenia:

Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z anatomią prawidłową poszczególnych układów człowieka

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Przedmiot i zadania anatomii – definicje. Poziomy organizacji: komórki, tkanki, narządy, układy. Podstawowe procesy życiowe. Zasady terminologii anatomicznej (polskiej). Ogólna budowa ciała człowieka. Budowa układu: ruchu, krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i dokrewnego. Budowa narządów zmysłów. Elementy anatomii topograficznej - podział ciała ludzkiego i omówienie okolic ciała

14.2. Ćwiczenia praktyczne:

Przedmiot i zadania anatomii – definicje. Poziomy organizacji: komórki, tkanki, narządy, układy. Podstawowe procesy życiowe. Zasady terminologii anatomicznej (polskiej). Ogólna

budowa ciała człowieka. Budowa układu: ruchu, krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i dokrewnego. Budowa narządów zmysłów. Elementy anatomii topograficznej - podział ciała ludzkiego i omówienie okolic ciała.

15. Literatura podstawowa:

1. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka T. 1 Anatomia ogólna, kości, stawy i więzadła, mięśnie, Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
2. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 5 Układ nerwowy obwodowy. Układ nerwowy autonomiczny. Powłoka wspólna. Narządy zmysłów. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
3. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 4 Układ nerwowy ośrodkowy. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
4. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 3 Układ naczyniowy. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002
5. Adam Bochenek, Michał Reicher: Anatomia człowieka. T. 2 Trzewa. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1998
6. Janina Sokołowska-Pituchowa: Anatomia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.

16. Literatura towarzysząca:

1. Chihiro Yokochi, Johannes W. Rohen, Eva Lurie Weinreb; tł. z ang. Agnieszka Andrzejczak-Sobocińska; red. Ryszard Aleksandrowicz: Fotograficzny atlas anatomii człowieka. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
2. Ryszard Aleksandrowicz: Mały atlas anatomiczny. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy demografii**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Wiesław Sikorski

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium / Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Zdobycie podstawowej wiedzy o zjawiskach demograficznych

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Przedmiot i zadania demografii. Źródła informacji w demografii. Dane o ludności niezbędne do oceny stanu zdrowia. Struktura ludności. Natężenie ruchu naturalnego i jego miary. Wskaźniki struktury. Umieralność - definicje i czynniki mające na nią wpływ. Struktura zgonów. Przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego. Przyrost naturalny a zdrowie. Umieralność niemowląt. Czynniki wpływające na umieralność niemowląt

15. Literatura podstawowa:

1. Jerzy Zdzisław Holzer: Demografia. Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2003
2. Mieczysław Kędelski, Jan Paradysz; Akademia Ekonomiczna w Poznaniu: Demografia. Wydaw. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2006
3. Marek Okólski: Demografia : podstawowe pojęcia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie. Wydaw. Naukowe Scholar, Warszawa 2006

16. Literatura towarzysząca:

1. Grzegorz Węclawowicz: Geografia społeczna miast : zróżnicowania społeczno-przestrzenne. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2003
2. Elżbieta Trafiałek: Polska starość w dobie przemian. Śląsk, Katowice 2003

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ekonomii**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr inż. Zbigniew Kulas

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Celem wykładu jest zaznajomienie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą ekonomii, w tym przybliżeniem pojęć popytu, podaży oraz zasad funkcjonowania gospodarki rynkowej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Zapoznanie z podstawowymi pojęciami tj. czynniki produkcji, popyt, podaż, cena równowagi. Podstawowe zagadnienia związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, w tym pojęcia zysku, kosztów i utargu. Podstawowe formy rynku i ich charakterystyka. Podstawowe pojęcia z dziedziny makroekonomii tj. PKB, system podatkowy, budżet i problem bezrobocia. Dochód narodowy. Polityka gospodarcza. Systemy walutowe.

15. Literatura podstawowa:

1. Ewelina Nojszewska: Podstawy ekonomii. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995.
2. Stefan Marciniak, Lidia Białoń: Makro- i mikroekonomia : podstawowe problemy. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001

16. Literatura towarzysząca:

1. Janusz Beksiak: Ekonomia. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001
2. Wojciech Wrzosek: Funkcjonowanie rynku. Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2002
3. Roman Milewski, Paweł Alberciak: Podstawy ekonomii : ćwiczenia, zadania, problemy. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy epidemiologii**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr hab. n. med. Barbara Harazin

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

mgr Lidia Abramczyk - Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	egzamin	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu biologii medycznej na poziomie szkoły średniej

13. Cele kształcenia:

Poznanie metod pomiaru stanu zdrowia populacji oraz podstawowych zasad profilaktycznych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Podstawowe pojęcia, definicje, podziały stosowane w epidemiologii. Proces epidemiczny: źródła zakażenia, drogi szerzenia się zakażenia, klasyfikacja chorób zakaźnych, rodzaje epidemii, zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej, strategia zapobiegania epidemiom chorób zakaźnych. Wielkie epidemie w dziejach ludzkości. Ocena stanu zdrowia zbiorowości: mierniki zdrowia, współczynniki zapadalności, chorobowości, umieralności, umieralność niemowląt, źródła informacji o stanie zdrowia zbiorowości. Standaryzacja mierników stanu zdrowia. Epidemiologia stanów nagłego zagrożenia życia. Epidemiologia opisowa: analiza rozpowszechnienia chorób, mierniki epidemiologiczne, zmienność czasowa, analiza geograficzna. Badania retrospektywne, prospektywne i eksperymentalne w epidemiologii: plan badania, dobór grupy kontrolnej,

zbieranie danych o narażeniu, przykłady badań na podstawie aktualnego piśmiennictwa medycznego. Nadzór sanitarno epidemiologiczny w Polsce.

14.2.Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

Proces epidemiczny: źródła zakażenia, drogi szerzenia się zakażenia, klasyfikacja chorób zakaźnych, rodzaje epidemii, zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej, strategia zapobiegania epidemiom chorób zakaźnych. Ocena stanu zdrowia zbiorowości: mierniki zdrowia, współczynniki zapadalności, chorobowości, umieralności, umieralność niemowląt, źródła informacji o stanie zdrowia zbiorowości. Standaryzacja mierników stanu zdrowia. Epidemiologia opisowa: analiza rozpowszechnienia chorób, mierniki epidemiologiczne, zmienność czasowa, analiza geograficzna. Badania retrospektywne, prospektywne i eksperymentalne w epidemiologii: plan badania, dobór grupy kontrolnej, zbieranie danych o narażeniu, przykłady badań na podstawie aktualnego piśmiennictwa medycznego. Nadzór sanitarno epidemiologiczny w Polsce.

15. Literatura podstawowa:

1. Brzeziński Zbigniew, Szamotulska Katarzyna: Epidemiologia Kliniczna. PZWL, Warszawa, 1997
2. Jabłoński Leon: Epidemiologia. FOLIUM, Lublin, 1996
3. Jędrychowski Wiesław: Podstawy epidemiologii. Collegium Medicum UJ, Kraków, 1995
4. Jędrychowski Wiesław: Epidemiologia. PZWL, Warszawa, 1995

16. Literatura towarzysząca:

1. Kenneth F. Kiple: Wielkie epidemie w dziejach ludzkości. Oficyna Wydawnicza Atena, Poznań, 2002.
2. Artykuły z czasopism medycznych dotyczące wyników badań epidemiologicznych

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ochrony środowiska**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr hab. n. med. Barbara Harazin
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
.....
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie testowej				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu ekologii na poziomie szkoły średniej

13. Cele kształcenia:

Poznanie rodzajów zanieczyszczeń środowiskowych, podstawowych czynników powodujących degradację środowiska oraz wybranych skutków zdrowotnych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Polskie prawodawstwo historyczne w zakresie ochrony przyrody: prawna ochrona przyrody od połowy XIV w. do połowy XIX w., okres zaborów, okres międzywojenny 1918-1939.
Rodzaje zanieczyszczeń środowiska. Zanieczyszczenie wody: zasoby wody na Ziemi, źródła zanieczyszczenia wody, rodzaje ścieków. Degradacja gleby: przyczyny, stopnie jakości chemicznej związane z zawartością metali ciężkich.
Zanieczyszczenie powietrza: substancje zanieczyszczające atmosferę, rodzaje niebezpiecznych substancji chemicznych i pyłów. Rodzaje efektów toksycznych.

15. Literatura podstawowa:

1. Boć J., Samborska-Boć E: Ochrona środowiska. Źródła. Kolonia Limited, Wrocław, 1994
2. Deryło A., Narloch L.: Wybrane problemy z biologii sanitarnej na przykładzie ekosystemów wodnych. ŚAM, Katowice, 1996.
3. Zakrzewski S.F.: Podstawy toksykologii środowiska. PWN, Warszawa, 1995

16. Literatura towarzysząca:

1. Środowiskowe zagrożenia zdrowia w Polsce – wybrane zagadnienia. Informator dla administracji rządowej i samorządowej. Sosnowiec, 2001
2. Stan środowiska w Polsce. Raporty PIOŚ

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy psychologii**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Małgorzata Przepióra-Kapusta
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
.....
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Egzamin w formie testowej				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Celem jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z psychologii ogólnej

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Omówienie podstawowych pojęć w psychologii. Przedstawienie głównych koncepcji człowieka (podejście biologiczne, behawioralne, poznawcze, psychodynamiczne, społeczno-kulturowe). Zapoznanie ze specyficznymi metodami badań: diagnoza i prognoza zaburzeń versus zdrowia psychicznego. Wieloznaczność pojęcia normy; nienormalność, wskaźniki optymalnego życia (psychologiczne determinanty zdrowia i choroby). Omówienie zagadnień dotyczących psychologii procesów psychicznych: czynnościowych i poznawczych; pojęcie inteligencji, procesów uczenia się. Główne zagadnienia z zakresu psychologii osobowości. Elementy psychologii społecznej; interakcja społeczna. Znaczenie konformizmu, wpływ autorytetu jako czynniki modyfikujące zachowania i podejmowanie decyzji. Choroba w życiu człowieka; reakcja jednostki na chorobę. Stres psychologiczny, teorie transakcyjne- rola oceny poznawczej w zjawisku stresu. Style i strategie radzenia sobie ze stresem. Postępowanie w interwencji kryzysowej. Komunikacja z pacjentem. Jak pomagać?- pomoc psychologiczna, terapia. Wypalenie zawodowe pracowników medycznych.

14.2. Seminarium:

W ramach zajęć seminaryjnych studenci zapoznają się z możliwościami praktycznego wykorzystania technik behawioralnych w modyfikacji zachowań (np. eliminowanie złych nawyków, nałogów, lęków itp). Omówiona zostanie rola mechanizmów obronnych w radzeniu sobie pacjenta z frustracją i konfliktami. Opracowane zostaną poznawcze aspekty relacji międzyludzkich –znaczenie schematów, stereotypów, oceny poznawczej.

15. Literatura podstawowa:

Ch.L. Sheridan, S.A. Radmacher, (1998); Psychologia zdrowia. Wyzwanie dla biomedycznego modelu zdrowia. Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia PTP.

E. Aronson, T.D. Wilson, R.M. Akert, (1997); Psychologia społeczna. Serce i umysł. Zysk i S-ka Wydawnictwo.

J. Strelau, (2000); Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii. Gdańsk GWP.

Seminarium:

J.Kozielecki, (1998); Koncepcje psychologiczne człowieka. W-wa, Wyd. Akademickie Żak

16. Literatura towarzysząca:

G.D. Bishop, (2000); Psychologia zdrowia. Wrocław wyd: Astrum.

C.Tarvia, C.Wade, (1999); psychologia. Podejścia oraz koncepcje. Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.

P.G. Zimbardo, F.L. Ruch, (1998); Psychologia i życie, W-wa PWN.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy socjologii**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Wiesław Sikorski
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Zdobycie wiedzy z zakresu socjologii medycyny a w szczególności na temat zdrowia, profilaktyki, choroby, leczenia i rehabilitacji oraz ich uwarunkowań społecznych, systemu społecznego i instytucji społecznych służby zdrowia. Uzyskanie umiejętności przedstawiania i interpretowania uwarunkowań społecznych i ich konsekwencji dla aktualnego stanu zdrowia pacjenta. Poznanie modeli opieki szpitalnej. Poznanie pojęcia jakości życia, określenie jakości życia w chorobie. Poznanie zachowań społecznych związanych z umieraniem, śmiercią i sieroctwem.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Socjologia jako nauka o społeczeństwie. Metody badawcze w socjologii. Kultura, wartości i normy społeczne. Zachowania w zdrowiu i chorobie. Socjologiczne aspekty starości i umierania. Zachowania zdrowotne. Stosunek lekarz-pacjent. Patologie społeczeństwa, rodziny i jednostki.

15. Literatura podstawowa:

1. Człowiek wobec starości : szkice z gerontologii społecznej / Adam A. Zych. - Katowice : Śląsk, 1999. - 163, [3] s. :
2. Elementy socjologii dla pielęgniarek / Iwona Taranowicz, Anita Majchrowska, Zofia Kawczyńska-Butrym. - Lublin : Czelej, 2000. - 275 s. :
3. Polska starość w dobie przemian / Elżbieta Trafiałek. - Katowice : Śląsk, 2003.
4. Wybrane elementy socjologii : podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych / red. Anita Majchrowska; Renata Bogusz [et al.]. - Lublin : Czelej, 2003. - 328 s. : rys
5. Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby / Beata Tobiasz-Adamczyk. - Wyd. 3 popr. i uzup. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2000.
6. Adamski F., Socjologia małżeństwa i rodziny. Wprowadzenie. Warszawa 2002
7. Osińska K., Twórcza obecność chorych, Warszawa 1999.
8. Rzewska L.(red.), Pacjent – Pielęgniarka, Warszawa 1998.
9. Sokołowska M.(red.), Badania socjologiczne w medycynie, Warszawa 1969.

16. Literatura towarzysząca:

1. Naturalna mowa ciała : w socjotechnicznych metodach osiągnięcia celu / Günther Rebel; tł. Marek Śnieciński. - Wrocław : Astrum, 1999. - 175, [1]
2. Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, Warszawa 2000.
3. Aronson E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 1995.
4. Goodman N., Wstęp do socjologii, Warszawa 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy żywienia człowieka**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr inż. Ewa Malczyk
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne	Ocenianie ciągłe			

1. Liczba punktów ECTS: 3
2. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
3. Wymagania wstępne:

Brak

4. Cele kształcenia:

Student zna zasady prawidłowego żywienia. Wykazuje umiejętność rozróżnienia składników odżywczych oraz określenia ich roli w organizmie człowieka. Potrafi zbilansować dietę pod względem wartości energetycznej i zawartości składników odżywczych oraz wykorzystać metody do oceny wartości odżywczej żywności. Umie ocenić stan odżywienia i sposobu żywienia.

5. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 5.1. Wykład:

Żywność w łańcuchu troficznym człowieka. Składniki odżywcze i ich znaczenie w żywieniu. Normy żywienia i wyżywienia. Podział produktów żywnościowych. Zasady prawidłowego żywienia – piramida żywieniowa. Metody oceny sposobu żywienia. Metody oceny stanu odżywienia. Zasady żywienia różnych grup ludności, czyli zróżnicowanie diet dzieci i dorosłych. Niedożywienie i jego następstwa. Choroby związane z żywnością, żywieniem i odżywianiem. Żywność w cukrzycy. Żywność w otyłości. Żywność w alergiach, nietolerancjach pokarmowych i zespołach złego wchłaniania.

5.2. Ćwiczenia tablicowe:

Procesy energetyczne w organizmie człowieka, bilans energetyczny organizmu. Pojęcie przemiany materii (metabolizmu). Rola biologicznych katalizatorów. Procesy anaboliczne i kataboliczne. Intensywność przemian metabolicznych w zależności od wieku. Wartość energetyczna pożywienia, jednostki energetyczne - przeliczanie jednostek kcal, kJ, cal, MJ; równoważniki Atwatera. Wartość odżywcza białek; wskaźnik aminokwasu ograniczającego. Zasady planowania żywienia różnych grup ludności. Planowanie żywienia. Układanie i ocena jadłospisów.

6.Literatura podstawowa:

1. J. Gawęcki, L. Hryniewiecki: Żywienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Cz. I. PWN, Warszawa 2000.
2. J. Hasik, J. Gawęcki: Żywienie człowieka zdrowego i chorego. Cz. II. PWN, Warszawa 2000.
3. H. Kunachowicz, I. Nadolna, B. Przygoda, K. Iwanow: Tabele wartości odżywczej produktów spożywczych. IŻŻ, Warszawa 1998.

7.Literatura towarzysząca:

1. W. Kierst: Nauka o żywieniu zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 1989.
2. A. Szczygieł: Normy żywienia i wyżywienia. IŻŻ, Warszawa 1987.
3. Z. Wieczorek-Chełmińska: Nowoczesna dietetyczna książka kucharska. Warszawa 2000.
4. H. Ciborowska, A. Rudnicka: Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2002.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka zdrowia publicznego**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: I
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

ze względu na specyfikę przedmiotu (wykłady na I semestrze) zakres wiadomości pokrywa się z kryteriami przyjęcia na studia

13. Cele kształcenia:

Zakres problematyki medycyny społecznej i zdrowia publicznego, geneza i historia medycyny społecznej i zdrowia publicznego. Ochrona zdrowia, opieka zdrowotna, kultura zdrowotna, opieka medyczna, medycyna zapobiegawcza, medycyna prospektywna, medycyna środowiskowa, medycyna społeczna. Medyczne i poza medyczne uwarunkowania zdrowia. Zdrowie jako dobro społeczne i dobro indywidualne. Mierniki zdrowia. Polityka Unii Europejskiej w zakresie zdrowia publicznego.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Wykłady obejmują zakres zdrowia publicznego w tym wiedzę z zakresu definicji zdrowia, mierników zdrowia, zagadnień demograficznych (w tym starzenie się populacji) , podstawową wiedzę z zakresu programów zdrowotnych, polityki zdrowotnej, kontraktowania świadczeń zdrowotnych oraz specyfiki zagadnień populacyjnych, chorób cywilizacyjnych, zatrucia środowiska, bezrobocia, ubóstwa i patologii społecznych

14.2. Seminarium:

W trakcie zajęć seminaryjnych w pierwszym semestrze student przedstawia w formie prezentacji ustnej doniesienia naukowe (piśmiennictwo kierunkowe z zakresu zdrowia publicznego)

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie publiczne p.red. B.Kulik i M.Latalskiego 2002,
Zdrowie publiczne t.I i II p.red.A.Czupryny i S. Paździocha, 2000

16. Literatura towarzysząca:

Pismnictwo kierunkowe: Zdrowie publiczne; Medycyna środowiskowa, Medycyna po dyplomie, Medycyna praktyczna
(ostatnie 2 czasopisma zawierają rozdziały z zakresu zdrowia publicznego)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka medycyny**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: I

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

prof. dr hab. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

dr n. med. Zofia Skałuba-Filipow

lek. med. Magdalena Piłot

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Ze względu na specyfikę przedmiotu (wykłady na I semestrze) zakres wiadomości pokrywa się z kryteriami przyjęcia na studia

13. Cele kształcenia:

Zdrowie i choroba, etiopatogeneza i fizjopatologia chorób, determinanty zdrowia. Etiologia i przebieg najczęściej występujących chorób układu krążenia, pokarmowego, oddechowego, dokrewnego, moczowo-płciowego, menopauza i andropauza-zagadnienia starzenia się organizmu.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

W trakcie wykładów student zostaje zaznajomiony z podstawowymi pojęciami stosowanymi w medycynie, wybranymi działaniami lekarskimi; sposobem zbierania wywiadu, badania fizykalnego pacjenta; wybranymi schorzeniami z zakresu chorób wewnętrznych i innych dziedzin medycyny (propedeutyka neurologii, pediatrii, ginekologii i położnictwa, chirurgii i ortopedii), pierwsza pomoc, podstawy farmakologii i farmakoterapii klinicznej) oraz

podstawową diagnostyką tych schorzeń w tym elementarną wiedzę o współczesnej aparaturze medycznej

14.2.Seminarium:

Omówienie wspólnie z wykładowcą przedstawionych do analizy wyników badań laboratoryjnych, ekg, radiogramów, badań USG; ugruntowanie wiedzy zdobytej w ramach wykładów; przedstawienie sposobu zbierania wywiadu i wnioskowania diagnostycznego, przeprowadzania badania fizykalnego, nauka pomiarów RR, badania tętna, zapoznanie się z zasadami udzielania pierwszej pomocy

15. Literatura podstawowa:

Propedeutyka medycyny:wstęp do studiów lekarskich. T.Kielanowski PZWL,1973
Propedeutyka lekarska czyli propedeutyka medycyny ogólnej W.Szumowski Kraków 1998
Historia medycyny p. red. T.Brzeziński PZWL 1998
Medycyna w pigułce
Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego p.red. A.Steciwko, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

Pismienictwo kierunkowe:Medycyna praktyczna, Medycyna po dyplomie

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ekonomia i finanse**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Prof. dr hab. nauk med. Małgorzata Muc-Wierzgoń

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Dr nauk. med. Jacek Bucior

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	egzamin	Zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zajęcia skierowane są do studentów mających minimum wiedzy z zakresu zdrowia publicznego.

13. Cele kształcenia:

Zapoznanie studentów z podstawami ekonomii ze szczególnym rozwinięciem ekonomiki zdrowia oraz możliwościami jej praktycznego wykorzystania w opiece zdrowotnej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład (po 2 godz)

1. Ekonomika zdrowia – wybory, wybory, wybory. Makro i mikroekonomia. Ekonomika zdrowia – definicja, geneza powstania, cechy charakterystyczne. Badania ekonomiczne w naukach medycznych.
2. Uwarunkowania ekonomiczno-prawne w ochronie zdrowia.
3. Planowanie finansowe w zakładach opieki zdrowotnej – definicja, podstawowe cechy. Biznes plan
4. Zasady liczenia kosztów w naukach medycznych. Ekonomiczna ocena usług zdrowotnych. Perspektywy : pacjent, płatnik, rząd, dostawca, społeczeństwo. Dostawy świadczeń zdrowotnych: wykorzystanie funduszy.
5. Finansowanie opieki zdrowotnej w Polsce. Główne cechy reformy systemu

finansowania i jego strategię rozwoju.

6. Interwencjonizm państwowy, rola i przyczyny interwencji państwa w systemie ochrony zdrowia
7. Dynamika ogólnokrajowych wydatków na zdrowie – funkcja konsumpcji, podział dochodu.
8. Modele płatności w ochronie zdrowia. Państwowa kontrola kosztów – luki w wydatkach i presja regulacyjna.
9. Kontraktowanie usług zdrowotnych – co to jest i skąd się wzięło to pojęcie? Co i według jakich zasad jest kontraktowane. Rodzaje płatności za usługi personelu medycznego.
10. Zarządzanie i regulacja kosztów działania przychodni i szpitala. Efekt skali. Regulacje prawne.
11. Farmakoekonomia – badania naukowe i rozwój. Konkurencja na rynku farmaceutyków, najnowsze trendy.
12. Koszyk Świadczeń Zdrowotnych- definicja, cele i zadania
13. Ubezpieczenia – metody ochrony przed ryzykiem, unikanie ryzyka. Selekcja negatywna. Umowy dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych i przepływ funduszy.
14. Jednorodne Grupy Pacjentów kontraktowanie świadczeń zdrowotnych od lipca 2008 roku. Plusy i minusy JGP w aspekcie ekonomicznym

14.2. Ćwiczenia tablicowe (po 2 godz)

1. Opieka długoterminowa –refinansowanie z uwzględnieniem rodzaju i struktury świadczeń. Zastępowanie świadczeń.
2. Leczenie uzdrowiskowe – finansowanie świadczeń
3. Monitorowanie jakości w opiece zdrowotnej, jako narzędzie do podejmowania decyzji.. Koszty jakości- ich podział i ewidencja.
4. Międzynarodowe porównania potencjału zdrowia i wydatków na opiekę zdrowotną. Alokacja mikro i makro: opieka zdrowotna jako dobro luksusowe. Kraje o niskim, średnim i wysokim dochodzie.
5. Tworzenie biznes planu
6. Procedury medyczne jako elementy płatności za usługi medyczne.
7. Praktyczne przykłady liczenia kosztów (np.pobyt w szpitalu, zakładzie opiekuńczo-leczniczym itp.)
8. Wydatki na refundacje leków – jak ograniczyć koszty? Przykłady hipotetycznych rozwiązań
9. Analizy opłacalności technologii medycznych krajowe i zagraniczne. TK, NMR, krioterapia, chemioterapia, terapia genowa.... Dokąd zmierzamy?
10. Perspektywy rozwoju reformowanej służby zdrowia – immanentne ograniczenia, mity kardynalne, cele, modyfikacja zachowań. Spojrzenie w przyszłość.
11. Ubezpieczenia społeczne – rola i zadania
12. Czy istnieją inne formy ubezpieczeń? Przykłady z krajów UE i Stany Zjednoczone
13. Zdrowie – to towar czy najwyższe dobro? Za i przeciw
14. Ochrona zdrowia w systemie gospodarki rynkowej
15. Analiza JGP – przykłady w zakresie chorób wewnętrznych

15. Literatura podstawowa:

1. EKONOMIA / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. - dodr. 4 Ekonomia. T. 1 / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; tł. z ang. Helena Hagemeyer; tł. z ang. i przedm. Krzysztof Hagemeyer; tł. z ang. Jan Czekaj. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1998. - 845, [1] s. : rys., schem., tab., wykry ; 24 cm
2. EKONOMIA / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. - dodr. 4 Ekonomia.

T. 2 / Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus; tł. z ang. Jacek Kochanowicz [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2002. - 547, [1] s. : schem., tabl., wyk. ; 24 cm

EKONOMIA / red. Janusz Beksiak. - dodr.. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 250, [2] s.; tabl., wyk. ; 24 cm . - (Przedsiębiorczość)

3. FUNKCJONOWANIE rynku / Wojciech Wrzosek. - Wyd. 3 zm.. - Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2002. - 426, [2] s.: rys., tabl., wyk. ; 20 cm

4. MAKRO- i mikroekonomia : podstawowe problemy / red. Stefan Marciniak; Lidia Białoń [et al.]. - Wyd. 3 zm.. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 595, [1] s.: tabl., wyk. ; 24 cm

16. Literatura towarzysząca:

1. PODSTAWY ekonomii / Ewelina Nojszewska. - Wyd. 6. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 1995. - 432 s. : rys., tabl., wyk. ; 24 cm

2. PODSTAWY ekonomii : ćwiczenia, zadania, problemy / red. Roman Milewski; Paweł Alberciak [et al.]. - Wyd. 2 popr. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 300 s.: tabl., wyk., ; 24 cm

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Nauka o człowieku**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr n. med. Zofia Skałuba-Filipow

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Olga Wierzchowiec

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny		Ocenianie ciągle		

1. Liczba punktów ECTS: 4

2. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

3. Wymagania wstępne:

Wiadomości obowiązujące w programie nauczania biologii w liceum

4. Cele kształcenia:

Poznanie wybranych zagadnień z zakresu fizjologii człowieka. Zrozumienie podstawowych praw fizjologicznych, jakim podlega organizm człowieka, jego układy, tkanki i komórki.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Komórka. Pobudliwość. Układ nerwowy. Układ ruchu. Autonomiczny układ nerwowy. Mechanizm działania hormonów, hormony podwzgórza, przysadki. Regulacja hormonalna gospodarki węglowodanowej i fosforanowo-wapniowej. Krew. EKG. Serce. Układ naczyniowy. Układ oddechowy. Układ pokarmowy. Układ wydalniczy.

14.2. Ćwiczenia praktyczne:

Fizjologia komórki pobudliwej. OUN. Hormony nadnerczy, tarczycy. Badanie tętna, pomiar ciśnienia tętniczego. Mechanizmy regulacyjne w układzie krążenia. Fizjologia układu krążenia .

Krew, funkcje, morfologia. Grupy krwi. Fizjologia termoregulacji. Równowaga kwasowo-zasadowa.

15. Literatura podstawowa:

1. Władysław Traczyk : Fizjologia człowieka w zarysie - Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich , Warszawa ,2004, John Bullock , Joseph Boyle , Michael B. Wang : Fizjologia - Urban & Partner , Wrocław , 2000

16. Literatura towarzysząca:

1. Ewa Ziółko: Podstawy fizjologii człowieka. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie. Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, Nysa 2006
2. Joanna Lewin-Kowalik; Józefa Dąbek: Skrypt do ćwiczeń z fizjologii człowieka. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2002

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy nadzoru sanitarno-epidemiologicznego**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Marek Lenart

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Lidia Abramczyk – Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom podstawowy.

12. Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu biologii, chemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu epidemiologii i bezpieczeństwa sanitarnego w Polsce oraz na świecie, a tym samym poszerzenie horyzontów wiedzy na temat ochrony zdrowia ludzkiego w aspekcie starych i nowych zagrożeń zdrowotnych.

Zapoznanie się z prawodawstwem krajowym i europejskim w zakresie nadzoru sanitarnego, zwalczania chorób zakaźnych, zapobiegania chorobom zawodowym oraz bezpieczeństwa żywności i jakości wody pitnej. Podbudowa teoretyczna w przygotowaniu do zawodowego ratowania zdrowia i życia ludzkiego. Ewentualne przygotowanie zawodowe do pracy w inspekcji sanitarnej, wydziałach zdrowia organizacji samorządowych lub rozlicznych organizacjach pozarządowych zajmujących się problematyką zdrowotną.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Historia epidemiologii. Podstawowe pojęcia epidemiologiczne. Rola i badania epidemiologiczne we współczesnej medycynie.
Zdrowie i mierniki jego oceny. Źródła informacji o stanie zdrowia populacji.

Aktualna koncepcja epidemiologii, jako dziedziny zajmującej się zapobieganiem chorobom zakaźnym i poznawaniem mechanizmów ich przenoszenia się. Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zakażenia wewnątrzszpitalne. Dezynfekcja i sterylizacja. Prewencyjne działanie preparatów szczepionkowych. Kalendarz szczepień. Odczyny poszczepienne. Postępowanie w czasie klęsk żywiołowych i katastrof. Bioterroryzm (wąglik, ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne).

14.2. Seminarium:

-Coroczne zagrożenia zakaźne, np. pandemia grypy – zmienność wirusa, szczepienia.
-Analiza danych demograficznych. Obliczanie negatywnych mierników zdrowia dla naszego powiatu lub województwa. Analiza przeciętnego oczekiwanego czasu życia w poszczególnych krajach i województwach.
-Zatrucia pokarmowe z opracowaniem ogniska epidemicznego.
-Analiza niektórych chorób zawodowych, np. wywołanych hałasem lub czynnikami biologicznymi.
- Analiza postępowania poekspozycyjnego w przypadku pogryzienia przez zwierzęta dzikie i domowe.

15. Literatura podstawowa:

1. PODSTAWY epidemiologii / W.Jędrychowski, Kraków 2002,
2. EPIDEMIOLOGIA / L. Jabłoński, Lublin 1996
3. CHOROBY zakaźne i pasożytnicze / W.Magdzik,D.Naruszewicz-Lesiuk, A. Zieliński, Bielsko-Biała 2004
4. Zakażenia i zarażenia człowieka. Epidemiologia, zapobieganie, zwalczanie. Wyd. I, Warszawa PZWL 2001.
5. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, redakcja Jabłoński L., Karwat D., Czelej Lublin 2002,

16. Literatura towarzysząca:

1. HIGIENA, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych / red. Jerzy T. Marcinkowski; Andrzej Anholcer [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2003.
2. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002.
3. CHEMIA i fizykochemia substancji toksycznych i niebezpiecznych : skrypt dla studentów I roku studiów licencjeckich, specjalność: ratownictwo medyczne / red. Danuta Bodzek; Wojciech Bąkowski [et al.]. - Katowice : Śląska Akademia Medyczna, cop. 2003
CHEMIA medyczna : podstawowe zagadnienia / Graham L. Patrick; tł. z ang. Elżbieta Mikiciuk-Olasik, Małgorzata Witczak. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003.
4. MEDYCINA katastrof chemicznych / Marek Kowalczyk, Sławomir Rump, Zbigniew Kołaciński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2004. BROŃ chemiczna i biologiczna : raport dla obywatela / Eric Croddy, Clarisa Perez-Armendariz, John Hart; tł. z ang. Zygfryd Witkiewicz [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003.
5. Aktualne **akty prawne** tj. Ustawy i Rozporządzenia z zakresu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego – zgodne z wykazem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Alicja Różyk - Myrta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Lek. med. Magdalena Piłot,

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Poszerzenie wiedzy z zakresu zdrowia w ujęciu o pojęcia historyczne w odniesieniu do współczesności. Pogłębienie wiedzy dotyczącej determinantów zdrowia w odniesieniu do jednostki i społeczeństwa. Poszerzenie wiedzy w zakresie metod zdrowotnych i metod kształtowania zachowań zdrowotnych. Zapoznanie z rolą edukacji w systemie organizacji usług medycznych oraz organizacji systemu będącego gwarantem zdrowia. Zapoznanie z celami strategicznymi Narodowego Programu Zdrowia i projektami działającymi na szczeblu lokalnym. Poznanie roli edukacji zdrowotnej w profilaktyce chorób i jej wpływu na poprawę stanu sanitarnego środowiska w jakim żyje człowiek

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, zapobieganie chorobom. Historia promocji zdrowia. Cele i obszary działań promocji zdrowia. Promocja zdrowia w miejscu pracy. Promocja zdrowia w placówkach opieki zdrowotnej. Zasady opracowywania, wdrażania i ewaluacji programów promocji zdrowia.

14.2.Seminarium:

Zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, zapobieganie chorobom. Historia promocji zdrowia. Cele i obszary działań promocji zdrowia. Promocja zdrowia w miejscu pracy. Promocja zdrowia w placówkach opieki zdrowotnej. Zasady opracowywania, wdrażania i ewaluacji programów promocji zdrowia – rozszerzenie i ugruntowanie zagadnień zrealizowanych w ramach wykładu

15. Literatura podstawowa:

1. Jerzy B. Karski: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia. CeDeWu, Warszawa 2003
2. Felicja Lwow, Andrzej Milewicz; Ryszard Andrzejak: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych. Urban & Partner, Wrocław 2004
3. Joanna Gromadzka-Ostrowska, Dariusz Włodarek, Zuzanna Toeplitz: Edukacja prozdrowotna. Wydaw. SGGW, Warszawa 2003

16. Literatura towarzysząca:

1. Witold S. Gumułka, Wojciech Rewerski; Małgorzata Bednarska-Makaruk: Encyklopedia zdrowia. T.1, T. 2. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001
2. Marek Latoszek; Bartłomiej Bartoszcze: Zdrowie i choroba : promocja zdrowia dla gmin i instytucji edukacyjnych. Akademia Medyczna, Gdańsk 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy zdrowia środowiskowego**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Marek Lenart

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Lidia Abramczyk – Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom podstawowy.

12. Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu biologii, chemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu środowiskowych zagrożeń zdrowia, skutków zdrowotnych ekspozycji na czynniki ryzyka - biologiczne, fizyczne, chemiczne oraz psycho-społeczne. Analiza wpływu na zdrowie środowiskowych czynników ryzyka. Poznanie patomechanizmów działania czynników ryzyka, a tym samym poszerzenie horyzontów wiedzy na temat ochrony zdrowia ludzkiego w aspekcie starych i nowych zagrożeń zdrowotnych. Skutki zdrowotne skażenia środowiska naturalnego człowieka. Metody oceny narażenia człowieka na czynniki szkodliwe i szacowanie ryzyka potencjalnych zagrożeń.

Uzyskana wiedza i umiejętności mają stanowić podbudowę teoretyczną w przygotowaniu do zawodowego ratowania zdrowia i życia ludzkiego, bądź ewentualne przygotowanie zawodowe do pracy w inspekcji sanitarnej, wydziałach zdrowia organizacji samorządowych lub rozlicznych organizacjach pozarządowych zajmujących się problematyką zdrowotną.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Podstawowe pojęcia zdrowia i mierniki jego oceny w aspekcie istniejących i pojawiających się zagrożeń ze strony elementów środowiska naturalnego, jak i bytującego w tym środowisku człowieka. Szkodliwość elementów środowiska pochodzenia biologicznego, chemicznego, fizycznego oraz

psycho-społecznego. Środowiskowe zagrożenia zdrowia, a układ immunologiczny człowieka. Środowiskowe zagrożenia zdrowia, a choroby nowotworowe. Środowiskowe zagrożenia zdrowia, a możliwości rozwojowe i rozrodcze ludzi.

14.2. Ćwiczenia tablicowe:

- Skutki zdrowotne stosowanie wielu urządzeń powszechnego użytku oraz stosowanych w praktyce medycznej - wytwarzających pole elektromagnetyczne.
- Skutki zdrowotne spożywania żywności genetycznie zmodyfikowanej.
- Skutki zdrowotne obcowania ze spalarniami odpadów.
- Skutki zdrowotne przebywania w nadmiernym hałasie /zawody sportowe, dyskoteki/.
- Skutki zdrowotne zagrożeń pojawiających się przy udzielaniu czynności ratowniczych na rzecz pacjentów.

15. Literatura podstawowa:

1. ŚRODOWISKOWE zagrożenia zdrowia, Marek Siemiński, wyd. PWN, Warszawa 2007/do pozyskania przez bibliotekę uczelnianą/
2. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, redakcja Jabłoński L., Karwat D., Czelej Lublin 2002,
3. ZAKAŻENIA szpitalne : etiologia i przebieg / red. Anna Przondo-Mordarska; Mariusz Domański [et al.]; Komitet do spraw Zakażeń Szpitalnych, Akademia Medyczna we Wrocławiu. - Wrocław : Wydaw. Continuo, 1999. - 105 s. : 1 schem., tab., wykr ; 24 cm
4. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych : podręcznik dla studentów nauk medycznych i pielęgniarstwa studiów licencjackich / red. Leon Jabłoński, Irena Dorota Karwat; Anna Jabłońska-Chmielewska [et al.]. - Lublin : Katedra i Zakład Epidemiologii Akademii Medycznej w Lublinie : Czelej, 2002. - 470, [2] s. : schem., tab., tabl., wykr ; 24 cm . - (Seria Podręczników dla Studentów Studiów Pielęgniarskich ; 2)
5. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002. - 417 s. : fot. (w tym kolor.), mapy, rys., schem., tab., wykr ; 24 cm
6. MEDYCYNA zapobiegawcza i środowiskowa / red. Zbigniew Jethon, Andrzej Grzybowski; Krystyna Dłużniewska [et al.]. - Wyd. 2 popr. i uzupełn. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2000. - 470, [1] s. : 1 mapa, rys., 2 schem., tab., wykr ; 24 cm . - (Podręczniki Akademickie PZWL)
7. HIGIENA, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych / red. Jerzy T. Marcinkowski; Andrzej Anholcer [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2003. - 323, [1] s. : 1 fot., rys., 1 schem., tab ; 21 cm

16. Literatura towarzysząca:

1. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002. - 417 s. : fot. (w tym kolor.), mapy, rys., schem., tab., wykr ; 24 cm
2. MEDYCYNA katastrof chemicznych / Marek Kowalczyk, Sławomir Rump, Zbigniew Kołaciński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2004. - 231, [1] s. : schem., rys. (w tym kolor.), tab., 1 tabl ; 21 cm
3. BROŃ chemiczna i biologiczna : raport dla obywatela / Eric Croddy, Clarisa Perez-Armendariz, John Hart; tł. z ang. Zygfryd Witkiewicz [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003. - 364 s. : fot., 2 portr., 1 rys., tab ; 24 cm
4. HAZARD / Iwona Niewiadomska, Małgorzata Brzezińska, Bernadeta Lelonek. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005. - 240 s. : rys ; 16 cm.

- (Uzależnienia. Fakty i Mity)

5. JEDZENIE / Iwona Niewiadomska, Agnieszka Kulik, Agnieszka Hajduk. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005
6. NARKOMANIA : podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców / Zygfryd Juczyński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2002.
7. PRACA / Mirosław Kalinowski, Iwona Czuma, Małgorzata Kuć, Agnieszka Kulik. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.
8. PROBLEMY i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie : elementy patologii społecznej i kryminologii / Anna Nowak, Ewa Wysocka. - Katowice : Śląsk, 2001.
9. PRZEMOC w rodzinie : interwencja kryzysowa i psychoterapia / Wanda Badura-Madej, Agnieszka Dobrzyńska-Masterhazy. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000.
10. Aktualne **akty prawne** tj. Ustawy i Rozporządzenia z zakresu ratownictwa medycznego – zgodne z wykazem Ministerstwa Zdrowia.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka zdrowia publicznego**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: II
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie Propedeutyki zdrowia publicznego z sem. I

13. Cele kształcenia:

Poznanie problematyki medycyny społecznej z zdrowia publicznego

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Medyczne i poza medyczne uwarunkowania zdrowia. Zdrowie jako dobro społeczne i dobro indywidualne. Mierniki zdrowia. Polityka Unii Europejskiej w zakresie zdrowia publicznego.

- 14.2. Seminarium:

W trakcie zajęć seminaryjnych student przedstawia w formie prezentacji ustnej doniesienia naukowe oraz samodzielnie (wybrane) aktualne zagadnienia z zakresu zdrowia publicznego.

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie publiczne p.red. B.Kulik i M.Latalskiego 2002,

Zdrowie publiczne t.I i II p.red.A.Czupryny i S. Paździocha, 2000

16. Literatura towarzysząca:

Piśmiennictwo kierunkowe: Zdrowie publiczne; Medycyna środowiskowa, Medycyna po dyplomie, Medycyna praktyczna
(ostatnie 2 czasopisma zawierają rozdziały z zakresu zdrowia publicznego)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Propedeutyka medycyny**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: I Semestr: II
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr hab. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie Propedeutyki medycyny z sem. I

13. Cele kształcenia:

Choroby cywilizacyjne. Wywiad lekarski, badanie przedmiotowe i podmiotowe. Współczesne metody diagnostyczne i terapeutyczne. Podstawy farmakoterapii. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni POZ.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Pierwsza pomoc, podstawy farmakologii i farmakoterapii klinicznej) oraz podstawowa diagnostyka schorzeń. Współczesna aparatura medyczna.. Choroby cywilizacyjne. Zapalenia, immunopatologia, nowotwory. Wywiad lekarski. Badanie przedmiotowe, diagnoza. Zespoły objawów w rozpoznawaniu stanów klinicznych - zasady postępowania

14.2.Seminarium:

Pierwsza pomoc, podstawy farmakologii i farmakoterapii klinicznej) oraz podstawowa diagnostyka schorzeń. Współczesna aparatura medyczna.. Choroby cywilizacyjne. Zapalenia, immunopatologia, nowotwory. Wywiad lekarski. Badanie przedmiotowe, diagnoza. Zespoły objawów w rozpoznawaniu stanów klinicznych - zasady postępowania – ugruntowanie i poszerzenie zagadnień realizowanych w ramach wykładu

15. Literatura podstawowa:

Propedeutyka medycyny:wstęp do studiów lekarskich. T.Kielanowski PZWL,1973
Propedeutyka lekarska czyli propedeutyka medycyny ogólnej W.Szumowski Kraków 1998
Historia medycyny p. red. T.Brzeziński PZWL 1998
Medycyna w pigułce
Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego p.red. A.Steciwko, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

Pismienictwo kierunkowe:Medycyna praktyczna, Medycyna po dyplomie

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Technologia informacyjna**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: I Semestr: II

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr inż. Tomasz Piłot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr inż. Tomasz Trawka

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	sprawdzian na ostatnich zajęciach		suma ocen cząstkowych		

10. Liczba punktów ECTS: 2

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Brak

13. Cele kształcenia:

Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie technologii informatycznych. Wyrównanie poziomu umiejętności użytkownika komputerów osobistych. Studenci kończący przedmiot powinni być przygotowani do zdania egzaminów umożliwiających uzyskanie Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych, ECDL (European Computer Driving Licence).

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

- Podstawowe pojęcia informatyczne, typy komputerów, podstawowe elementy PC, urządzenia wejścia/wyjścia, pamięci masowe, wydajność komputera.
- Typy oprogramowania, systemy operacyjne, interfejs graficzny, budowa i rozwój systemów informatycznych, oprogramowanie użytkowe, przetwarzanie tekstu, korespondencja seryjna, arkusz kalkulacyjny, grafika menedżerska i prezentacyjna, kompresja danych.
- Podstawy baz danych, tabela, rekord, pole, klucz, indeks, relacje między tabelami.

- Sieci komputerowe, sieci lokalne, sieci rozległe, sieci telefoniczne i komputery, model klient-serwer, WWW, internet, intranet, extranet, usługi w sieciach komputerowych, e-mail, e-commerce, sieci peer-to-peer.
- Bezpieczeństwo danych, archiwizacja danych, wirusy komputerowe, bezpieczeństwo w sieci, prawa autorskie, licencja, shareware, freeware, ochrona danych osobowych.
- Zastosowania komputerów w różnych dziedzinach życia: biznes, administracja, służba zdrowia, edukacja, telepraca itp.
- Ergonomia, ochrona zdrowia, środki ostrożności, ochrona środowiska naturalnego w aspekcie użytkowania komputerów.

14.2. Ćwiczenia praktyczne:

- Użytkowanie komputera PC: środowisko pracy, pulpit, zarządzanie plikami, wirusy, drukowanie.
- Przetwarzanie tekstów: podstawowe operacje, formatowanie tekstu, obiekty, korespondencja seryjna, drukowanie dokumentu.
- Arkusze kalkulacyjne: własności komórek, formuły i funkcje, wykresy i diagramy, formatowanie arkusza.
- Bazy danych: tabele, formularze, wybieranie informacji z bazy, raporty, drukowanie.
- Grafika menedżerska i prezentacyjna: tworzenie prezentacji, teksty i ilustracje, wykresy/diagramy, autokształty, animacje, przygotowanie pokazu slajdów.
- Usługi w sieciach informatycznych: nawigacja między stronami WWW, wyszukiwanie informacji, redagowanie listów elektronicznych, zarządzanie skrzynką pocztową.

15. Literatura podstawowa:

- TECHNOLOGIA informacyjna w dydaktyce przedmiotów humanistycznych / Bolesław Ochodek; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile. - Piła : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile, 2006,
- WYKŁADY z podstaw informatyki / Witold Sikorski. - Wyd. 2 rozsz. - Warszawa : Mikom, 2005.
- PODSTAWY budowy i działania komputerów / Andrzej Skorupski. - Wyd. 3. - Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 2000.

16. Literatura towarzysząca:

- ABC komputera / Piotr Wróblewski. - Wyd. 2. - Gliwice : Helion, 2000.
- ABC systemu Windows XP PL / Marcin Szeliga, Marcin Świątelski. - Gliwice : Helion, 2002.
- POZNAJ Microsoft Office 2000 PL / Ed Bott; tł. z ang. Marek Korbecki, Sławomir Dzieniszewski. - Warszawa : Mikom, 1999.
- ABC Accessa 2002 / Tomasz Nabiałek. - Kraków : Edition 2000, 2002.
- ABC Internetu / Krzysztof Pikoń. - Wyd. 3. - Gliwice : Helion, cop. 2000.
- BEZPIECZEŃSTWO danych w systemach informatycznych / Janusz Stokłosa, Tomasz Bilski, Tadeusz Pankowski. - Warszawa ; Poznań : Wydaw. Naukowe PWN, 2001.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Kwalifikowana pierwsza pomoc**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Wojciech Rębisz

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Ireneusz Szafraniec

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	zaliczenie pisemne		Zaliczenie praktyczne		

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Znajomość anatomii i fizjologii człowieka w zakresie wymaganym programem studiów danej specjalności.

13. Cele kształcenia:

Nabywanie wiedzy i umiejętności praktycznych, potrzebnych do udzielenia pierwszej i kwalifikowanej pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Rozpoznanie stanów zagrożenia zdrowia lub życia człowieka. Ocena podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia. Przywrócenie, podtrzymanie i stabilizacja podstawowych funkcji - w tym czynności układu oddechowego i krążenia. Podstawowe stany zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego i środowiskowego.

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Podstawowe i zaawansowane czynności ratownicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zabezpieczenie i stabilizacja różnych obszarów ciała uszkodzonych w wyniku działania czynników zewnętrznych. Podejmowanie kwalifikowanych działań ratunkowych w

szczególnych rodzajach zagrożeń środowiskowych. Organizacja i przeprowadzanie kwalifikowanego i bezpiecznego transportu osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia.

15. Literatura podstawowa:

1. MEDYCYNA ratunkowa i katastrof : podręcznik dla studentów uczelni medycznych / red. Andrzej Zawadzki; Andrzej Basista, Krystyn Sosada, Wojciech Żurawiński [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2006. –
2. ABC postępowania w urazach / red. Peter Driscoll, David Skinner, Richard Earlam; red. wyd. pol. Juliusz Jakubaszko; tł. z ang. Bogdan Kamiński. - Wyd. 1 pol. - Wrocław : Górnicki Wydaw. Medyczne, 2003.
3. ABC resuscytacji / red. Michael C. Colquhoun, Anthony J. Handley, T.R. Evans; red. wyd. pol. Juliusz Jakubaszko; tł. z ang. Bogdan Kamiński. - Wyd. 2 pol. - Wrocław : Górnicki Wydaw. Medyczne, 2006.

16. Literatura towarzysząca:

BASIC Trauma Life Support : dla paramedyków i ratowników medycznych / red. John Emory Campbell; Roy L. Alson [et al.]. - Kraków : Medycyna Praktyczna, cop. 2006.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacja i zarządzanie**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Prof. dr hab. nauk med. Małgorzata Muc - Wierzoń

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie ustne	Zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zajęcia skierowane są do studentów mających minimum wiedzy z zakresu zdrowia publicznego.

13. Cele kształcenia:

Dostarczenie niezbędnych umiejętności z zakresu organizacji i zarządzania ochroną zdrowia w Polsce; podniesienie wiedzy i kwalifikacji w zakresie prowadzenia negocjacji, ubezpieczeń zdrowotnych i zarządzania jednostkami ochrony zdrowia. Absolwent nabywa praktycznych umiejętności zawodowych związanych z pełnieniem różnorodnych funkcji w zakresie zadań dotyczących opieki zdrowotnej oraz promocji i ochrony zdrowia realizowanych przez instytucje państwowe, samorządowe, społeczne i prywatne.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Ochrona zdrowia, opieka medyczna, priorytety w zdrowiu, polityka zdrowotna, usługa zdrowotna, funkcje systemu ochrony zdrowia itp. – definicje wprowadzające w zagadnienie tematyczne (2 godz)
Modele opieki zdrowotnej – rys historyczny i współczesność (2 godz)
Systemy zdrowotne – przegląd, rola i zadania każdego z nich. Jakże działania medyczne finansować? – algorytm postępowania wg WHO (3 godz)
Podstawowe regulacje prawne i inne formy organizacyjno-prawne dotyczące funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej - (3 godz)
Wprowadzenie powszechnego ubezpieczenia społecznego – cel reformy, zadania Kas Chorych (2 godz)

Program restrukturyzacji w ochronie zdrowia w roku 2000 i perspektywy działań w latach następnych- (3 godz)
Narodowy Fundusz Zdrowia (struktura i zadania) - (2 godz)
Co to jest zakład opieki zdrowotnej ? Jego rola i zadania (2 godz)
Standardy opieki w ochronie zdrowia – podział, rola i zadania – (2 godz)
Zakład opieki zdrowotnej jako samodzielny podmiot na rynku usług medycznych -(2 godz)
Struktura zakładów opieki zdrowotnej z uwzględnieniem szczególnej roli lekarza POZ- (3 godz)

14.2. Ćwiczenia tablicowe:

Usługa zdrowotna jako dobro społeczne (2 godz)
Teorie organizacji i zarządzania usługami zdrowotnymi (2 godz)
Na jakich zasadach opiera się system ochrony zdrowia w Polsce ? - (2 godz)
Organizacje pozarządowe typu non-profit w ochronie zdrowia - (2 godz)
Algorytmy finansowania usług zdrowotnych w Polsce, wybranych krajach UE oraz Stanach Zjednoczonych - (3 godz)
Przepływy środków finansowych w polskiej ochronie zdrowia – nadzór i kontrola, świadczenia i sprzedaż usług (2 godz)
Przesłanki tworzenia rynku usług medycznych - (2 godz)
Rynek usług medycznych – jego cechy rynkowe i nierynkowe - (2 godz)
Rynek usług medycznych i jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem makrootoczenia - (2 godz)

15.Literatura podstawowa:

Dobbska M, Rogoziński K. Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej. Wyd.Naukowe PWN, Warszawa 2008
Hibner E.Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia.Wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, 2003
Kozłowski A. K., Piotrowski W.: Zarządzanie. Teoria i praktyka, PWN, Warszawa, 2004.
Fraczkiewicz –Wronka A. Red.; „Samorządowa polityka społeczna” Warszawa 2002 Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP
Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Wyd. Cedewu, Warszawa, 2004.

16.Literatura towarzysząca:

Belcher P.J.: *Rola Unii Europejskiej w opiece zdrowotnej* Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia Warszawa 2001
Kotarbinski T.; „*Medytacje o życiu godziwym*” Wiedza Powszechna 1985
Kotarbinski T.; „*Trakta o dobrej robocie*” Ossolineum 1973 r wyd.
Kotarbinski T.; „*Traktat o dobrej robocie*” Ossolineum 1973 r wyd.I
Kozłowski A.K.;Piotrkowski .;” *Zarządzanie .Teoria i praktyka* „Wydanie zmienione Wydawnictwo Naukowe Warszawa 2004
Pod.red. Kozierkiewicz A.: *Znaczenie wybranych wskaźników dla podejmowania decyzji w ochronie zdrowia* ZDROWIE PUBLICZNE Suplement nr 1/2000
Pietrasinski Zb. .;”*Sztuka uczenia się*” Wiedza Powszechna Warszawa 1997
Pszczółowski T.;”*Zasady sprawnego działania*” Wiedza Powszechna.Wstęp do prakseologii. Wyd.V Wiedza Powszechna 1976
Pozdzoł S.: *System zdrowotny w: Zdrowie Publiczne Tom I* Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne VESALIUS Kraków 2000
Pszczółowski T .;”*Organizacja od dołu i od góry*” Wyd.I Wiedza Powszechna 1976

Włodarczyk C.: *Reforma opieki zdrowotnej w Polsce. Studium polityki zdrowotnej.*
Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne VESALIUS Kraków 1999

Syrkiewicz-Światała M, Holecki T. Zarządzanie zasobami ludzkimi w ochronie zdrowia -
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach (dawniej Śląska AM); 2007

Wojnarowska B.: *Narodowy Program Zdrowia – ewolucja, możliwości realizacji w:
Promocja Zdrowia* pod redakcją J.B. Karskiego Wydawnictwo IGNIS Warszawa 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy biostatystyki**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr hab. Mariusz Czekąła

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Agnieszka Szpara

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15		15		
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Podstawowa znajomość programu Microsoft Excel.

13. Cele kształcenia:

Ugruntowanie podstawowych pojęć teorii prawdopodobieństwa i statystyki opisowej. Przystwojenie wiedzy z podstaw statystyki, planowanie badań z uwzględnieniem tworzenia bazy danych i ich późniejszej analizy. Zrozumienie istoty wnioskowania statystycznego a także nabycie umiejętności interpretacji i krytycznej oceny analiz statystycznych. Opanowanie podstawowych metody analizy danych służących do oceny zależności między zmiennymi.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Definicje i podstawowe pojęcia rachunku prawdopodobieństwa. Statystyka opisowa i matematyczna. Modele statystyczne w badaniach biostatystycznych

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

Elementy statystyki opisowej i matematycznej. Etapy badań statystycznych. Prezentacja

tabelaryczna (szereg rozdzielczy) i graficzna (histogram) danych statystycznych. Miary rozkładu: średnia, odchylenie standardowe, rozstęp, współczynnik zmienności, mediana, modalna, współczynnik skośności- na przykładzie danych medycznych. Zmienna losowa i jej rozkład prawdopodobieństwa. Modele statystyczne w badaniach biostatystycznych

15. Literatura podstawowa:

.Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna w zadaniach. Cz.1, Rachunek prawdopodobieństwa / Włodzimierz Kryszewski Wydaw. Naukowe PWN.
2.BIOSTATYSTYKA / red. Andrzej Stanisławski. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego,
3.BIOSTATYSTYKA : wykorzystanie metod statystycznych w pracy badawczej w naukach biomedycznych / Cezary Watała. - Bielsko-Biała : Alfa-medica Press.

16. Literatura towarzysząca:

.STATYSTYKA : elementy teorii i zadania / Stanisława Ostasiewicz, Zofia Rusnak, Urszula Siedlecka- Wrocław : Wydaw. Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy polityki społecznej i zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				15
Forma zaliczenia	Test opisowy				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom podstawowy:

12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości o celach i zadaniach zdrowia publicznego

13. Cele kształcenia:

Przedstawienie podstawowych wiadomości na temat polityki społecznej i zdrowotnej

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Rola i zadania państwa w ochronie zdrowia.
Funkcje zdrowia publicznego.
Systemy opieki zdrowotnej.
Polityka zdrowotna – definicje, funkcje i cele. Priorytet polityki zdrowotnej.
Odpowiedzialność państwa za politykę zdrowotną. Polityka państwa – rząd z ministerstwami, samorządy terytorialne – wojewoda, sejmik wojewódzki, powiaty, Narodowy Fundusz Zdrowia, organizacje pozarządowe – w zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych.
Polityka zdrowotna w Polsce i w Unii Europejskiej
Narodowy Program Zdrowia 1996 – 2006.

14.2. Seminarium:

Działania zdrowia publicznego na rzecz ochrony zdrowia ogółu ludności.
Działania zdrowia publicznego na rzecz ochrony zdrowia indywidualnych osób.
Systemy ochrony zdrowia – pomocy publicznej, ubezpieczeń społecznych, narodowej służby zdrowia w wersji brytyjskiej i radzieckiej, oparty na ubezpieczeniach prywatnych.
Rola państwa w kreowaniu polityki zdrowotnej- rząd z ministerstwami, administracje samorządowe, wojewódzkie, sejmik wojewódzki, Narodowy Fundusz Zdrowia, organizacje pozarządowe w zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych.
Narodowy Program zdrowia 1996 – 2006 informacja o jego realizacji

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Paździuch S., Ryś A., Włodarczyk C., Versalius Kraków 2000
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M., Czelej 2002
Polityka Zdrowotna a zdrowie publiczne: ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej.
Leowski J. Warszawa CeDeWu 2004

16. Literatura towarzysząca:

Reformy zdrowotne: uniwersalny kłopot. Kraków U.J.2003
Przedsiębiorczość w reformowaniu systemu zdrowia w Polsce – niedoceniane interakcje.
Klich J., Kraków U.J. 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Alicja Różyk - Myrta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Lek. med. Magdalena Piłot,

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Poszerzenie wiedzy z zakresu zdrowia w ujęciu o pojęcia historyczne w odniesieniu do współczesności. Pogłębienie wiedzy dotyczącej determinantów zdrowia w odniesieniu do jednostki i społeczeństwa. Poszerzenie wiedzy w zakresie metod zdrowotnych i metod kształtowania zachowań zdrowotnych. Zapoznanie z rolą edukacji w systemie organizacji usług medycznych oraz organizacji systemu będącego gwarantem zdrowia. Zapoznanie z celami strategicznymi Narodowego Programu Zdrowia i projektami działającymi na szczeblu lokalnym. Poznanie roli edukacji zdrowotnej w profilaktyce chorób i jej wpływu na poprawę stanu sanitarnego środowiska w jakim żyje człowiek

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Etapy działania i środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej. Kształtowanie postaw prozdrowotnych w różnych okresach rozwoju człowieka. Zachowania zdrowotne. Styl życia. Źródła i zasady finansowania oraz pozyskiwania środków na promocję zdrowia.

14.2.Seminarium:

Narodowy Program Zdrowia (projekt do 2015 r.) Cele strategiczne i operacyjne. Ewolucja NPZ w Polsce. Siedliskowe podejście do zdrowia i jego realizacja w praktyce. Projekty wykorzystujące podejście siedliskowe (Zdrowe Miasto, Gmina Promująca Zdrowie, Szkoła Promująca Zdrowie, Szpital Promujący Zdrowie).

15. Literatura podstawowa:

1. Jerzy B. Karski: Praktyka i teoria promocji zdrowia : wybrane zagadnienia. CeDeWu, Warszawa 2003
2. Felicja Lwow, Andrzej Milewicz; Ryszard Andrzejak: Promocja zdrowia : podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych. Urban & Partner, Wrocław 2004
3. Joanna Gromadzka-Ostrowska, Dariusz Włodarek, Zuzanna Toeplitz: Edukacja prozdrowotna. Wydaw. SGGW, Warszawa 2003

16. Literatura towarzysząca:

1. Witold S. Gumułka, Wojciech Rewerski; Małgorzata Bednarska-Makaruk: Encyklopedia zdrowia. T.1, T. 2. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001
2. Marek Latoszek; Bartłomiej Bartoszcze: Zdrowie i choroba : promocja zdrowia dla gmin i instytucji edukacyjnych. Akademia Medyczna, Gdańsk 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Teresa Kokot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Posiadanie minimum wiedzy na temat ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, rozumienie definicji ubezpieczenie społeczne oraz zabezpieczenie społeczne.

13. Cele kształcenia:

Nabywanie i pogłębienie wiedzy na temat ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Poznanie historii ubezpieczeń społecznych w Polsce i na świecie (form początkowych, kierunków zmian, nowych koncepcji i rozwiązań). Nauczanie zasad funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego w Polsce i na świecie w połączeniu z potrzebami gospodarki i polityką społeczną państwa. Poznanie pionów ubezpieczenia społecznego (chorobowe, wypadkowe, na wypadek bezrobocia, emerytalno-rentowe, rodzinne)

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Pojęcie zabezpieczenia społecznego. Pojęcie ubezpieczenia społecznego. Funkcje ubezpieczeń społecznych. Rozwój ubezpieczenia społecznego w świecie. Organizacja systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce. Instytucje ubezpieczeń - źródła, zasady i reguły finansowania. Ubezpieczenia społeczne w skali międzynarodowej (Międzynarodowa

14.2. Seminarium:

1. Zapoznanie się z zagadnieniami ogólnymi: pojęcie ubezpieczenia społecznego, prawo ubezpieczenia społecznego, powstanie idei zabezpieczenia społecznego
2. Powstanie ubezpieczenia społecznego i jego podstawowy model. Powstanie systemu zaopatrzenia społecznego.
3. Ubezpieczenia społeczne w Polsce i na świecie
4. Repartycja i kapitalizacja. Waloryzacja i prywatyzacja.

15. Literatura podstawowa:

1. Muszalski W., Ubezpieczenia społeczne. Podręcznik akademicki. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2004
2. Wańtoch-Rekowski J., Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz
3. Włodarczyk C., Reformy zdrowotne. Uniwersalny kłopot. Kraków, 2003
4. Czupryna A., Paździuch s., Zdrowie publiczne. Kraków, 2001

16. Literatura towarzysząca:

1. Świątkowski A.M., Europejskie prawo socjalne, t. III: Europejskie prawo ubezpieczeń społecznych, Warszawa, 2000.
2. Jędrasik-Jankowska I., Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, Warszawa, 2002
3. Zeszyty ubezpieczeń społecznych. ISSN 1734-4980 (wrzesień 2008- maj 2009)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy zdrowia środowiskowego**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: III

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Lek. med. Marek Lenart

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Lidia Abramczyk – Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15	15			
Forma zaliczenia	egzamin	Kolokwia pisemne			

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowej wiedzy z zakresu biologii, chemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości z zakresu środowiskowych zagrożeń zdrowia, skutków zdrowotnych ekspozycji na czynniki ryzyka - biologiczne, fizyczne, chemiczne oraz psycho-społeczne. Analiza wpływu na zdrowie środowiskowych czynników ryzyka. Poznanie patomechanizmów działania czynników ryzyka, a tym samym poszerzenie horyzontów wiedzy na temat ochrony zdrowia ludzkiego w aspekcie starych i nowych zagrożeń zdrowotnych. Skutki zdrowotne skażenia środowiska naturalnego człowieka. Metody oceny narażenia człowieka na czynniki szkodliwe i szacowanie ryzyka potencjalnych zagrożeń. Uzyskana wiedza i umiejętności mają stanowić podbudowę teoretyczną w przygotowaniu do zawodowego ratowania zdrowia i życia ludzkiego, bądź ewentualne przygotowanie zawodowe do pracy w inspekcji sanitarnej, wydziałach zdrowia organizacji samorządowych lub rozlicznych organizacjach pozarządowych zajmujących się problematyką zdrowotną.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Zagrożenia zdrowotne w środowisku domowym.

Zagrożenia zdrowotne w środowisku pracy i w drodze do pracy.

Zagrożenia zdrowotne w procesie odżywiania i w rolnictwie.

Zagrożenia zdrowotne w środowisku domowym i na urlopie.

Samotność ,izolacja – problem, czy idealne rozwiązanie dla jednostki w aspekcie oddziaływań psychologicznych.

14.2. Ćwiczenia tablicowe

- Skutki zdrowotne narażenia na ołów i inne pierwiastki metaliczne.
- Skutki narażenia na czynniki biologiczne w miejscu zamieszkania.
- Skutki zdrowotne narażenia na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.
- Skutki zdrowotne związane z zapotrzebowaniem na jod.
- Skutki zdrowotne zagrożeń pojawiających się w środowisku pracy i w rolnictwie.

15. Literatura podstawowa:

1. ŚRODOWISKOWE zagrożenia zdrowia, Marek Siemiński, wyd. PWN, Warszawa 2007/do pozyskania przez bibliotekę uczelnianą/
2. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, redakcja Jabłoński L., Karwat D., Czelej Lublin 2002,
3. ZAKAŻENIA szpitalne : etiologia i przebieg / red. Anna Przondo-Mordarska; Mariusz Domański [et al.]; Komitet do spraw Zakażeń Szpitalnych, Akademia Medyczna we Wrocławiu. - Wrocław : Wydaw. Continuo, 1999.
4. PODSTAWY epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych : podręcznik dla studentów nauk medycznych i pielęgniarstwa studiów licencjackich / red. Leon Jabłoński, Irena Dorota Karwat; Anna Jabłońska-Chmielewska [et al.]. - Lublin : Katedra i Zakład Epidemiologii Akademii Medycznej w Lublinie : Czelej, 2002.
5. CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002.
6. MEDYCYNA zapobiegawcza i środowiskowa / red. Zbigniew Jethon, Andrzej Grzybowski; Krystyna Dłużniewska [et al.]. - Wyd. 2 popr. i uzup. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2000.
7. HIGIENA, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych / red. Jerzy T. Marcinkowski; Andrzej Anholcer [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2003.

16. Literatura towarzysząca:

- CZŁOWIEK, środowisko, zagrożenie / red. Jerzy Zwoździak; Waldemar Adamiak [et al.]; Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu; Politechnika Wrocławska. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2002.
- MEDYCYNA katastrof chemicznych / Marek Kowalczyk, Sławomir Rump, Zbigniew Kołaciński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop.
3. BRÓŃ chemiczna i biologiczna : raport dla obywatela / Eric Croddy, Clarisa Perez-Armendariz, John Hart; tł. z ang. Zygfryd Witkiewicz [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2003.
 4. HAZARD / Iwona Niewiadomska, Małgorzata Brzezińska, Bernadeta Lelonek. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.
 5. JEDZENIE / Iwona Niewiadomska, Agnieszka Kulik, Agnieszka Hajduk. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.
 6. NARKOMANIA : podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców / Zygfryd Juczyński. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2002.
 7. PRACA / Mirosław Kalinowski, Iwona Czuma, Małgorzata Kuć, Agnieszka Kulik. - Lublin : Wydaw. KUL : Wydaw. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2005.

8. PROBLEMY i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie : elementy patologii społecznej i kryminologii / Anna Nowak, Ewa Wysocka. - Katowice : Śląsk, 2001.
9. PRZEMOC w rodzinie : interwencja kryzysowa i psychoterapia / Wanda Badura-Madej, Agnieszka Dobrzyńska-Masterhazy. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000
10. Aktualne **akty prawne** tj. Ustawy i Rozporządzenia z zakresu ratownictwa medycznego – zgodne z wykazem Ministerstwa Zdrowia.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: Propedeutyka medycyny
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: III
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr hab. n. med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Egzamin testowy				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie zakresu materiału Propedeutyki medycyny z sem. II

13. Cele kształcenia:

Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni POZ. Poznanie objawów chorób

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Podstawy farmakoterapii. Symptomatologia - przegląd chorób układu: krążenia, oddechowego pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, limfatycznego, rozrodczego, endokrynologicznego, ruchu oraz chorób psychicznych. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni podstawowej opieki zdrowotnej.

14.2.Seminarium:

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Podstawy farmakoterapii. Symptomatologia - przegląd chorób układu: krążenia, oddechowego pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, limfatycznego, rozrodczego, endokrynologicznego, ruchu oraz chorób psychicznych. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni podstawowej opieki zdrowotnej. – poszerzenie materiału wykładowego

15. Literatura podstawowa:

Propedeutyka medycyny:wstęp do studiów lekarskich. T.Kielanowski PZWL,1973
Propedeutyka lekarska czyli propedeutyka medycyny ogólnej W.Szumowski Kraków 1998
Historia medycyny p. red. T.Brzeziński PZWL 1998
Medycyna w pigułce
Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego p.red. A.Steciwko, Wrocław 2003

16. Literatura towarzysząca:

Pismienictwo kierunkowe:Medycyna praktyczna, Medycyna po dyplomie

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Bezpieczeństwo pracy i ergonomia**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr hab. nauk. med. Barbara Harazin
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych informacji w zakresie bhp niezbędnych dla pracownika zatrudnionego w dowolnej firmie.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Zadania higieny pracy, szkodliwości zawodowe w środowisku pracy i zasady ich reglamentacji. Choroby zawodowe i ich orzecznictwo, przyczyny wypadków przy pracy i zasady postępowania w razie wypadku. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad pracownikami, szkolenie w zakresie bhp, jednostki nadzoru i kontroli warunków pracy, oznaczanie wydolności fizycznej, metody wyznaczania wydatku energetycznego, klasyfikacje ciężkości pracy, ergonomiczna lista kontrolna.

15. Literatura podstawowa:

1. Wojciechowska-Piskorska Halina, Skuza Leszek.: Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładach opieki zdrowotnej : podstawowe wymagania bhp, identyfikacja zagrożeń, przegląd najważniejszych czynników chemicznych, ryzyko zawodowe. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk, 2002..
2. Kodeks pracy, aktualne wydanie.

16. Literatura towarzysząca:

1. Indulski J.A.: Higiena pracy. Tom I: Podstawy fizjologiczno-ergonomiczne, Zagrożenia chemiczne i pyłowe. Tom II: Zagrożenia fizyczne i biologiczne. IMP, Łódź 1999
2. Koradecka D.: Bezpieczeństwo pracy i ergonomia. Tom I i II. CIOP, Warszawa 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Komunikacja społeczna**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Ewa Smolka-Drewniak
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 1
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): podstawowy
12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości dotyczące zjawisk społecznych, umiejętność obserwacji, autorefleksja

13. Cele kształcenia:

Umiejętności: analiza procesu komunikowania się (interpersonalnego, masowego) i poszczególnych komunikatów, rozpoznawanie rodzajów wpływu społecznego, budowanie logicznej argumentacji, eliminowanie błędów logicznych.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Pojęcie komunikacji. Model kanoniczny komunikacji: pojęcie kanału komunikacji i znaku. Charakterystyka znaku. Piktogram, ideogram; pismo ideograficzne a pismo fonetyczne. Wpływ społeczny. Konformizm. Wpływ środków masowego przekazu na zachowanie społeczne, postrzeganie ludzi, wrażliwość moralną. Nadawca, przekaz, przekaźnik, odbiorca. Informacja, komentarz a fikcja. Społeczeństwo i komunikacja: społeczeństwo obywatelskie, społ. masowe, społ. konsumpcyjne a pojęcie sieci informacyjnej.

15. Literatura podstawowa:

1. E. Aronson, Człowiek istota społeczna, przeł. J. Radzicki, Warszawa 2000.
2. Z. Nęcki, Komunikacja międzyludzka, Kraków 1996.

16. Literatura towarzysząca:

E. Aronson, T. D. Wilson, R. M. Akert, Psychologia społeczna, Poznań 1997

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ochrona własności intelektualnej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Aldona Dereń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne				

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

Omawiana w ramach przedmiotu problematyka obejmuje zagadnienia związane z prawną ochroną własności intelektualnej. Szczególna uwagę zwraca się na kwestie dotyczące majątkowych praw autorskich, ochrony wynalazków, ochrony znaków towarowych, nazwy handlowej oraz innych kategorii, które związane są m.in. z prowadzeniem działalności gospodarczej.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Ogólna charakterystyka dziedziny własności intelektualnej -podstawowe pojęcia, źródła prawa własności intelektualnej w ustawodawstwie międzynarodowym, europejskim i w prawie krajowym. Autorskie prawa osobiste i majątkowe – procedury prawnej ochrony. Status autorski i właścicielski. Koncepcja praw wyłącznych. Odpowiedzialność za naruszenia praw autorskich. Prawna ochrona wynalazków. Wzory użytkowe i projekty racjonalizatorskie jako kategoria własności intelektualnej. Rodzaje i funkcje znaków towarowych w działalności gospodarczej. Procedury uzyskania prawnej ochrony znaku towarowego. Ochrona nazwy handlowej przedsiębiorstwa. Wzory przemysłowe i oznaczenia geograficzne – prawna ochrona. Ochrona topografii układów scalonych i baz danych – charakterystyka obowiązujących regulacji prawnych.

15. Literatura podstawowa:

1. M. Dereń: Własność intelektualna i przemysłowa. Kompendium wiedzy. Oficyna Wydawnicza PWSZ Nysa 2007
2. W. Kotarba: Ochrona wiedzy w Polsce, Wyd. Orgmasz, Warszawa 2005.
3. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej
4. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

16. Literatura towarzysząca:

1. T. Szymanek: Transfer własności intelektualnej i przemysłowej, Warszawa 1995.
2. A. Dereń, L. Gajek, J. Zygałło: Własność intelektualna i przemysłowa w prawie międzynarodowym, europejskim i krajowym, Wrocław 1998.
3. A. Karpowicz, Autor – Wydawca. Poradnik prawa autorskiego, Warszawa 1999.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacja i zarządzanie**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: IV

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. n. med. Teresa Kokot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

mgr Lidia Abramczyk-Dorożyńska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	45			
Forma zaliczenia	egzamin	Zaliczenie ustne			

10. Liczba punktów ECTS: 5

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zajęcia skierowane są do studentów mających już podstawy z zakresu organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia; do tych, którzy pozytywnie zaliczyli poprzedni semestr zajęć

13. Cele kształcenia:

Nauczenie studentów podstaw organizacji w opiece zdrowotnej oraz przedstawienie rynkowych i środowiskowych uwarunkowań strategicznego zarządzania zakładami opieki zdrowotnej, restrukturyzacji podmiotów działających w tym obszarze z uwzględnieniem współczesnych koncepcji zintegrowanego zarządzania tymi podmiotami

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Teoria i praktyka restrukturyzacji ochrony zdrowia w Polsce – 2 godz
Przegląd współczesnych instrumentów zarządzania: zarządzanie strategiczne, trwałym rozwojem, jakością w ochronie zdrowia, projektami, rozwojem terytorialnym, wiedzą, innowacjami (6 godzin);
Wybrane koncepcje i metody zarządzania strategicznego (metody analizy strategicznej zakładu opieki zdrowotnej) – 2 godz
Planowanie strategiczne w ZOZ – strategii rozwoju i konkurencji – (3 godz)
Ekonomiczne i finansowe podstawy zarządzania opieką zdrowotną – wprowadzenie (2 godz)
Mechanizmy podziału usług opieki zdrowotnej – (2 godz)
Mechanizmy ograniczania kosztów świadczenia usług medycznych – (2 godz)
Uwarunkowania decyzji inwestycyjnych i finansowych w zakładach o różnej formie

organizacyjno-prawnej; metody szacowania wielkości i koszt kapitału; alokacja środków – (4 godz)
System zarządzania jakością w ochronie zdrowia – (2 godz)
Metody i techniki negocjacji – (3 godz)
Reformy służby zdrowia w Unii Europejskiej – wnioski dla Polski (2 godz)

14.2. Ćwiczenia tablicowe:

Rola samorządów zawodowych - (2 godz)
Opieka podstawowa, specjalistyczna, długoterminowa, paliatywna – przykłady instytucji, placówek naukowych i badawczych; omówienie opieki nad dzieckiem chorym we współczesnych uwarunkowaniach jako przykład (4 godz)
Leczenie uzdrowiskowe – aspekty organizacyjne i prawne (2 godz)
Pacjent w trybach systemu opieki zdrowotnej (2 godz)
Prawa i obowiązki pacjenta, ze szczególnym zwróceniem uwagi na Kartę Praw Pacjenta - (2 godz)
System Ratownictwa Medycznego – organizacja i opis działania - (2 godz)
Algorytm postępowania w stanach nagłych w aspekcie funkcjonowania obecnych struktur opieki zdrowotnej – 3 godz
Spotkanie medycyny z marketingiem – (2 godz)
Rodzaje tożsamości i ich implikacje marketingowe, marketingowy program współpracy z pacjentem – (3 godz)
Medyczny produkt usługowy – (2 godz)
Struktury czy funkcje marketingowe w opiece zdrowotnej – (2 godz)
Jakość usług medycznych-zintegrowany system zarządzania jakością w ochronie zdrowia; wymagania dla certyfikacji wg normy ISO 9001:2000 - (5godz)
Wiedza jako zasób organizacji w ZOZ – (3 godz)
Kluczowa rola personelu w zarządzaniu zakładem opieki zdrowotnej-kultura organizacji pracy, dobór i motywowanie personelu medycznego, zarządzanie kompetencjami – (4 godz)
Negocjowanie kontraktów w NFZ – ćwiczenia praktyczne (3 godz)
Prywatne ubezpieczenia zdrowotne w Polsce – mit czy rzeczywistość ? (4 godz)

15.Literatura podstawowa:

Dobbska M, Rogoziński K. Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej. Wyd.Naukowe PWN, Warszawa 2008
Hibner E. Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia. Wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, 2003
Kozłowski A. K., Piotrowski W.: *Zarządzanie. Teoria i praktyka*, PWN, Warszawa, 2004.
Fraczkiewicz –Wronka A. Red.; „Samorządowa polityka społeczna” Warszawa 2002 Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP
Leowski J.: *Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Wyd. Cedewu, Warszawa, 2004.*

16.Literatura towarzysząca:

Belcher P.J.: *Rola Unii Europejskiej w opiece zdrowotnej* Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia Warszawa 2001
Kotarbinski T.; „*Medytacje o życiu godziwym*” Wiedza Powszechna’1985
Kotarbinski T.; „*Trakta o dobrej robocie*” Ossolineum1973 r wyd.
Kotarbinski T.; „*Traktat o dobrej robocie*” Ossolineum1973 r wyd.I
Kozłowski A.K.;Piotrowski .;” *Zarządzanie .Teoria i praktyka* „Wydanie zmienione Wydawnictwo Naukowe Warszawa 2004
Pod.red. Kozierkiewicz A.: *Znaczenie wybranych wskaźników dla podejmowania decyzji w ochronie zdrowia* ZDROWIE PUBLICZNE Supplement nr 1/2000
Pietrasinski Zb. .;”*Sztuka uczenia się*” Wiedza Powszechna Warszawa 1997

Pszczółowski T.; „Zasady sprawnego działania” Wiedza Powszechna. Wstęp do prakseologii.
Wyd. V

Wiedza Powszechna 1976

Pozdzoł S.: *System zdrowotny* w: *Zdrowie Publiczne Tom I* Uniwersyteckie Wydawnictwo
Medyczne VESALIUS Kraków 2000

Pszczółowski T. ; „Organizacja od dołu i od góry” Wyd. I Wiedza Powszechna 1976

Włodarczyk C.: *Reforma opieki zdrowotnej w Polsce. Studium polityki zdrowotnej.*

Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne VESALIUS Kraków 1999

Syrkiewicz-Świtała M, Holecki T. Zarządzanie zasobami ludzkimi w ochronie zdrowia - Śląski
Uniwersytet Medyczny w Katowicach (dawniej Śląska AM); 2007

Wojnarowska B.: *Narodowy Program Zdrowia – ewolucja, możliwości realizacji* w: *Promocja
Zdrowia* pod redakcją J.B. Karskiego Wydawnictwo IGNIS Warszawa 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy polityki społecznej i zdrowotnej**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: IV

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Antoni Węgiel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	egzamin				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom podstawowy

12. Wymagania wstępne:

Zaliczenie III semestru na temat podstawowych wiadomości z polityki społecznej i zdrowotnej

13. Cele kształcenia:

Przedstawienie podstawowych wiadomości na temat polityki społecznej i zdrowotnej państwa – cd.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Narodowy Program Zdrowia 2007-2015 – założenia i cele.
Polityka społeczna państwa – definicje, funkcje i cele.
Polityka społeczna w Polsce i w krajach europejskich.
Obszary polityki społecznej.
Organizacje pozarządowe w obszarze polityki społecznej.

14.2 Seminarium:

Narodowy Program Zdrowia – 1996-2006 – informacje o jego realizacji.
Narodowy Program Zdrowia 2007-2015 – cele zdrowotne i społeczne.
Polityka społeczna państwa – pomoc społeczna.
Problemy pracy i zatrudnienia, problemy bezrobocia, problemy niepełnosprawności.

15.Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Paździuch S., Ryś A.,
Włodarczyk C., Versalius Kraków 2000
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latański M., Czelej 2002
Polityka Zdrowotna a zdrowie publiczne: ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej.
Leowski J. Warszawa CeDeWu 2004

16.Literatura towarzysząca:

Reformy zdrowotne: uniwersalny kłopot. Kraków U.J.2003
Przedsiębiorczość w reformowaniu systemu zdrowia w Polsce – niedoceniane interakcje.
Klich J., Kraków U.J. 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy prawa**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr Aldona Dereń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu: -
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				
Forma zaliczenia	Praca pisemna				

10. Liczba punktów ECTS: 1
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

W ramach realizowanego przedmiotu przedstawione zostaną elementarne wiadomości o systemie prawnym i normach prawnych. Ponadto omawia się wybrane zagadnienia z zakresu prawa konstytucyjnego, prawa administracyjnego, prawa cywilnego, prawa pracy oraz prawa regulującego dziedzinę ochrony zdrowia

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Pojęcie prawa. Norma prawna i jej struktura. Akty prawne. Stosowanie prawa. System prawny – podział prawa na gałęzie. Prawo konstytucyjne – wybrane zagadnienia. Ochrona prawa do prywatności. Ochrona dóbr osobistych. Problematyka ochrony danych osobowych. Konwencja Praw Człowieka. Prawa pacjenta i ich prawna ochrona. Zasady ochrony dokumentacji medycznej. Ogólna charakterystyka prawa cywilnego – kodeks cywilny i inne źródła prawa cywilnego. Podmioty prawa cywilnego. Czynności prawne. Przedstawicielstwo i pełnomocnictwo. Treść i zakres prawa własności. Istota i pojęcie zobowiązań. Systematyka i przegląd podstawowych umów stosowanych w obrocie cywilnoprawnym. Przedmiot i zakres prawa administracyjnego. Pojęcie decyzji administracyjnej. Rodzaje decyzji administracyjnych. Organizacja administracji publicznej. Ogólna charakterystyka przepisów kodeksu postępowania administracyjnego- praktyczne aspekty. Zakres i przedmiot prawa pracy. Pojęcie stosunku pracy

i jego ochrona. Przegląd rodzajów umów o pracę. Inne źródła prawa pracy i ich praktyczne znaczenie. Charakterystyka podstawowych przepisów prawnych w dziedzinie ochrony zdrowia. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. Przegląd i charakterystyka tzw. Medycznych ustaw korporacyjnych (np. ustawa o państwowym ratownictwie medycznym, ustawa o zawodzie pielęgniarki). Rola i funkcje samorządów zawodowych w dziedzinie ochrony zdrowia.

15. Literatura podstawowa:

1. A. Filipowicz: Podstawy prawa dla ekonomistów. W.C.H.Beck, Warszawa 2006
2. A. M. Dereń, Zarys prawa cywilnego w pytaniach i odpowiedziach. Oficyna Wydawnicza PWSZ w Nysie, Nysa 2008
3. Arwid Mednis: Ochrona danych osobowych. PWN, Warszawa 2005
4. M. Droba, Podstawy prawa, W.C.H.Beck, Warszawa 2008

16. Literatura towarzysząca:

1. W. Siuda, Podstawy prawa dla ekonomistów, Wyd. Scriptum, Poznań 2007
2. „Prawo w medycynie”, Warszawa 2000

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność:

6. Rok: II Semestr: IV

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr hab. nauk med. Teresa Kokot

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

Mgr Wiktoria Orłowska

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny				Ocenianie ciągle

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Posiadanie minimum wiedzy na temat ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, rozumienie definicji ubezpieczenie społeczne oraz zabezpieczenie społeczne.

13. Cele kształcenia:

Nabycie i pogłębienie wiedzy na temat ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Poznanie historii ubezpieczeń społecznych w Polsce i na świecie (form początkowych, kierunków zmian, nowych koncepcji i rozwiązań). Nauczanie zasad funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego w Polsce i na świecie w połączeniu z potrzebami gospodarki i polityką społeczną państwa. Poznanie pionów ubezpieczenia społecznego (chorobowe, wypadkowe, na wypadek bezrobocia, emerytalno-rentowe, rodzinne)

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Ubezpieczenia społeczne a ubezpieczenia prywatne. Rodzaje świadczeń. Świadczenia emerytalne i rentowe. Świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa. Świadczenia wypadkowe System emerytalny. Reforma emerytalna. Ubezpieczenie społeczne rolników w Polsce.

14.2. Seminarium:

Koncepcja Banku Światowego. System emerytalny w Polsce. Reforma emerytalna w Polsce. Ubezpieczenia społeczne w skali międzynarodowej. Funkcje ubezpieczenia społecznego. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Rezerwy Demograficznej.

15. Literatura podstawowa:

1. Muszalski W., Ubezpieczenia społeczne. Podręcznik akademicki. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2004
2. Wańtoch-Rekowski J., Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz
3. Włodarczyk C., Reformy zdrowotne. Uniwersalny kłopot. Kraków, 2003
4. Czupryna A., Paździoch s., Zdrowie publiczne .Kraków, 2001

16. Literatura towarzysząca:

1. Świątkowski A.M., Europejskie prawo socjalne, t.III: Europejskie prawo ubezpieczeń społecznych, Warszawa, 2000.
2. Jędrasik-Jankowska I., Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, Warszawa, 2002
3. Zeszyty ubezpieczeń społecznych. ISSN 1734-4980 (wrzesień 2008- maj 2009)

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Problemy zdrowia w skali międzynarodowej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr nauk med. Ewa Nowakowska - Zajdel
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu: -
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				30
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie pisemnej				Zaliczenie w formie pisemnej oraz na podstawie przygotowanego przez studenta referatu

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Zakres wiadomości/ umiejętności/ kompetencji, jakie powinien posiadać student przed rozpoczęciem nauki przedmiotu, określona jest przez specyfikację innych przedmiotów lub programów, które student powinien zaliczyć wcześniej.

13. Cele kształcenia:

Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z najważniejszymi problemami zdrowia w skali międzynarodowej, uwzględniając znaczącą rolę Światowej Organizacji Zdrowia jako pierwszej organizacji ukierunkowanej na zdrowiu o zasięgu globalnym. Realizowane tematy obejmują omówienie priorytetów w zakresie zdrowia publicznego w Unii Europejskiej i na świecie, w oparciu o dokonane zmiany demograficzne i epidemiologiczne, które są równocześnie wyznacznikiem zagrożeń zdrowotnych. W ramach przedmiotu realizowane są zagadnienia z zakresu międzynarodowej pomocy humanitarnej, międzynarodowej współpracy na rzecz zwalczania głównych zagrożeń zdrowotnych (choroby zakaźne i choroby cywilizacyjne m.in. nowotworowe). Celem kształcenia jest także omówienie najważniejszych międzynarodowych programów zdrowotnych i zakresu współpracy pomiędzy różnymi organizacjami światowymi, rządowymi i pozarządowymi w zakresie poprawy stanu zdrowia.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Polityka zdrowotna w skali międzynarodowej - wprowadzenie, definicje pojęć.
2. Rys historyczny międzynarodowej współpracy w zakresie zdrowia
3. Rola Światowej Organizacji Zdrowia
4. Współpraca Światowej Organizacji Zdrowia z innymi organizacjami międzynarodowymi i międzyrządowymi w zakresie zdrowia
5. Programy systemu ONZ
6. Priorytety w zakresie zdrowia publicznego w Unii Europejskiej
7. Międzynarodowa pomoc humanitarna
8. Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca
9. Współpraca międzynarodowa na rzecz zwalczania chorób zakaźnych
10. Współpraca międzynarodowa na rzecz zwalczania chorób nowotworowych
11. Programy międzynarodowe
12. Transformacja demograficzna i epidemiologiczna jako wyznaczniki zmian zagrożeń zdrowotnych
13. Globalizacja a zdrowie
14. Wydatki na zdrowie w świecie

14.2. Seminarium:

W ramach zajęć seminaryjnych równoległe omówione zostaną zagadnienia realizowane w trakcie wykładów. Zajęcia będą prowadzone w formie dyskusji, samodzielnej prezentacji studentów i pracy w podgrupach. Szczególna uwaga zwrócona będzie na aktywność studentów oraz przygotowanie wybranego tematu spośród proponowanych przez prowadzącego zajęcia.

15. Literatura podstawowa:

1. Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku.
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtczak, Warszawa PZWL 2009
2. Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej. Wybrane problemy.
Cezary W. Włodarczyk, WUJ 2007
3. Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. Ochrona zdrowia w gospodarce rynkowej.
J. Leowski Warszawa CeDeWu 2004, 2008

16. Literatura towarzysząca:

1. Zdrowie publiczne. Red. A. Czupryna, St. Paździoch, A. Ryś, W. C. Włodarczyk
Kraków Vesalius 2000

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Ratownictwo medyczne**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność:
6. Rok: II Semestr: IV
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr n. med. Wojciech Żurawiński
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:-
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	15				15
Forma zaliczenia	zaliczenie ustne				zaliczenie ustne

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany): zaawansowany
12. Wymagania wstępne:

-podstawy anatomii i fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej

13. Cele kształcenia:

- zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych ogniw „łańcucha przeżycia”
- nabycie umiejętności rozpoznania stanów zagrożenia życia o różnej etiologii
- zapoznanie studentów z podstawami bezprzypadkowej resuscytacji krążeniowo oddechowej w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego i zewnętrznego u dorosłych
- zapoznanie studentów z podstawami bezprzypadkowej resuscytacji krążeniowo oddechowej w zagrożeniach życia pochodzenia wewnętrznego i zewnętrznego u dzieci

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

1. Ognia „łańcucha przeżycia”. Zasady wzywania pomocy specjalistycznej.
2. Epidemiologia zagrożeń życia o różnej etiologii. Rozpoznanie stanu bezpośredniego zagrożenia życia.
3. Bezprzypadkowa resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłych w stanie zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego
4. Bezprzypadkowa resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłych w stanie zagrożenia

życia pochodzenia urazowego

5. Bezprzyrządowa resuscytacja krążeniowo-oddechowa dziecka
6. Podstawy medycznych czynności ratunkowych w urazach kończyn
7. Podstawy medycznych czynności ratunkowych w urazach klatki piersiowej i brzucha
8. Podstawy defibrylacji AED

14.2. Seminarium:

1. Wytyczne Europejskiej Rady ds. Resuscytacji krążeniowo-oddechowej:
 - resuscytacja bezprzyrządowa dorosłych w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego
 - resuscytacja bezprzyrządowa dorosłych w stanach zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego
 - resuscytacja bezprzyrządowa dziecka w stanach zagrożenia życia o różnej etiologii
 - resuscytacja osoby zadławionej
2. Podstawy resuscytacji przyrządowej. Defibrylacja AED.
3. Urazy kończyn-podstawy etiologii, patofizjologii, klasyfikacji i symptomatologii. Podstawy medycznych czynności ratunkowych.
4. Urazy klatki piersiowej-podstawy etiologii, patofizjologii, klasyfikacji i symptomatologii. Podstawy medycznych czynności ratunkowych.
5. Urazy brzucha-podstawy etiologii, patofizjologii, klasyfikacji i symptomatologii. Podstawy medycznych czynności ratunkowych.

15. Literatura podstawowa:

1. Jakubaszko J.: ABC resuscytacji. Górnicki, Wrocław 2006.
2. Zawadzki A.: Medycyna ratunkowa i katastrof: podręcznik dla studentów uczelni medycznych. PZWL, Warszawa 2006.
3. Jakubaszko J.: Ratownik Medyczny. Górnicki, Wrocław 2003.
4. Jakubaszko J.: *Medycyna ratunkowa*. Urban & Partner, Wrocław 2005.

16. Literatura towarzysząca:

1. Buchfelder M., Buchfelder A.: Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL, Warszawa 2005.
2. Andres J.: Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo-oddechowa: podręcznik dla studentów. Kraków 2006.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Organizacje pozarządowe w promocji zdrowia**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Promocja zdrowia

6. Rok: III Semestr: V

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr nauk med. Ewa Nowakowska -Zajdel

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie				Ocenianie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Zakres wiadomości /umiejętności/ kompetencji, jakie powinien posiadać student przed rozpoczęciem nauki przedmiotu, określona jest przez specyfikację innych przedmiotów lub programów, które student powinien zaliczyć wcześniej. Student powinien posiadać wiedzę z zakresu podstaw medycyny, zdrowia publicznego ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i promocji zdrowia oraz problemów zdrowia w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.

13. Cele kształcenia:

Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z najważniejszymi organizacjami pozarządowymi, ze szczególnym uwzględnieniem działalności tych organizacji w zakresie promocji zdrowia. W ramach przedmiotu realizowane są zagadnienia związane z organizacjami pozarządowymi polskimi i międzynarodowymi, ich strukturą organizacyjną oraz sposobem pozyskiwania funduszy finansowych dla realizacji tych programów. Celem kształcenia jest omówienie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnych, ich udziału we wdrażaniu programów promujących zdrowie na szczeblu lokalnym, ale także organizacji świadczących pomoc psychologiczną i działających na rzecz poprawy warunków życia.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Historia organizacji pozarządowych i podstawowe zasady funkcjonowania.
2. Sposób realizacji programów organizacji pozarządowych i sposoby finansowania działalności tych organizacji.
3. Organizacje pozarządowe polskie i międzynarodowe.
4. Wybrane aktualne problemy społeczne - bezdomność, narkomania i alkoholizm.
5. Inne patologie społeczne – przestępczość nieletnich, bezrobocie, ubóstwo.
6. Polski Czerwony Krzyż.
7. Caritas Polska.
8. Polska Akcja Humanitarna, Polska Fundacja Pomocy Humanitarnej.
9. Fundacja SOS.
10. Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
11. MONAR.
12. Fundacja im. Brata Alberta.
13. Stowarzyszenie Anonimowych Alkoholików, Solidarni Plus.
14. Pozarządowe organizacje proekologiczne i działania na rzecz poprawy warunków życia.

14.2. Seminarium:

W ramach zajęć seminaryjnych omówione zostaną zagadnienia realizowane w trakcie wykładów. Zajęcia będą prowadzone w formie dyskusji, samodzielnej prezentacji studentów i pracy w podgrupach. Szczególna uwaga zwrócona będzie na aktywność studentów oraz przygotowanie wybranego tematu spośród proponowanych przez prowadzącego zajęcia.

15. Literatura podstawowa:

- 1. Praktyka i teoria promocji zdrowia.** Jerzy Karski CeDeWu 2008
- 2. Edukacja zdrowotna.** B. Wojnarowska PWN Warszawa 2008

16. Literatura towarzysząca:

- 1. Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku.**
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtczak Warszawa PZWL 2009
- 2. Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej. Wybrane problemy.**
Cezary W. Włodarczyk, WUJ 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Programy zdrowotne i ich konstruowanie**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Promocja zdrowia

6. Rok: III Semestr: V

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

dr Alicja Różyk - Myrta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu: -

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	45				45
Forma zaliczenia	Egzamin				ocenie ciągłe

10. Liczba punktów ECTS: 7

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Śluchacz posiada wiadomości o zdrowiu, determinantach, miernikach zdrowia oraz zagrożeniach zdrowotnych. Zna cele i strategie działania w promocji zdrowia, oraz prewencji chorób na różnych poziomach działalności. Student zna programy i projekty prozdrowotne oraz różne modele promocji zdrowia.

13. Cele kształcenia:

- Zapoznanie studentów z zadaniami wynikającymi z rozumienia promocji zdrowia i programami na rzecz zdrowia realizowanymi w placówkach opieki zdrowotnej.
- Formułowanie wniosków ze zgromadzonych danych, planowanie i realizacja programów edukacyjnych po uprzednim doborze metod i środków niezbędnych do ich realizacji.
- Prowadzenie aktywnej postawy wobec problemów zdrowotnych przez podejmowanie działań na rzecz zdrowia i środowiska.
- Opracowywanie programów promocji zdrowia dla środowiska lokalnego.
- Poznanie standardów i modeli oceny programów promocji zdrowia.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Współczesna edukacja zdrowotna – podstawowe ustalenia.
 - a) edukacja zdrowotna w kontekście współczesnej wizji promocji zdrowia,
 - b) Kategorie odbiorców i nadawców w procesie edukacji zdrowotnej.

- c) Edukacja zdrowotna – teoria i praktyka.
- 2. Siedliskowe podejście w promocji zdrowia i jego realizacja w praktyce
 - a) charakterystyka siedliska i podejścia siedliskowego
 - b) nowe aspekty podejścia siedliskowego
- 2. Znaczenie rozwoju promocji zdrowia dla powstania strategii i programów pozyskiwania zdrowia.
- 3. Zdrowie, normy etyczne i zasady światopoglądowe.
 - a) punkt widzenia Światowej Organizacji Zdrowia na etykę i prawa człowieka
 - b) bioetyka a promocja zdrowia
- 4. Udział promocji zdrowia w osiąganiu celów zdrowotnych
 - a) działania promocji zdrowia ukierunkowane na wyniki zdrowotne,
 - b) metodologia oceny potrzeb zdrowotnych,
 - c) ocena wpływu na zdrowie (HIA – Health Impact Assessment)
 - d) ustanowienie celów zdrowotnych.
- 5. Modele oceny programów promocji zdrowia.
- 6. Standardy oceny jakości dla praktyki promocji zdrowia
 - a) ogólna ocena jakości praktyki promocji zdrowia
 - b) kwestionariusz oceny jakości programów promocji zdrowia.
- 7. Zastosowanie oceny ekonomicznej stosowanej w medycznej opiece zdrowotnej dla celów promocji zdrowia

14.2.Seminarium:

- 1. Społeczno-ekologiczny model zdrowia a edukacja zdrowotna jako zaplecze teoretyczne dla współczesnej promocji zdrowia
- 2. Typy relacji między nadawcami i odbiorcami informacji a ich konsekwencje dla przebiegu procesu edukacji.
- 3. Promocja zdrowia ludzi chorych i niepełnosprawnych.
 - a) zasady promocji zdrowia na różnych etapach rozwoju choroby i niepełnosprawności
 - b) indywidualny i społeczny wymiar promocji zdrowia dla ludzi chorych i niepełnosprawnych.
- 4. Promocja zdrowia w środowisku bytowania (powietrze, woda, gleba)
- 5. Główne kierunki prewencji w wybranych zjawiskach patologii społecznej
 - a) przestępczość nieletnich
 - b) nadużywanie alkoholu,
 - c) narkomania,
 - d) nikotynizm,
 - e) profilaktyka AIDS.
- 6. Działania na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia.
 - a) promocja zdrowia przez wychowanie fizyczne,
 - b) zmniejszenie ryzyka chorób na tle wadliwego żywienia w promocji zdrowia,
- 7. Promocja zdrowia psychicznego
- 8. Programy promocji zdrowia dla środowisk lokalnych: gminy, miasta, powiatu, województwa.
- 9. Realizacja zadań promocji zdrowia w praktyce lekarzy, pielęgniarek oraz innych profesjonalistów opieki zdrowotnej.

15. Literatura podstawowa:

- 1. Kraski J. B.: Promocja Zdrowia. IGNIS, Warszawa 1999
- 2. A. Czupryna S. Poździoch A. Ryś W.C. Włodarczyk: Zdrowie Publiczne Vesalius Kraków 2001
- 3. Karski J. B.: Postępy promocji zdrowia. Przegląd międzynarodowy. CEDEWU Warszawa 2006
- 4. Karski J. B.: Postępy promocji zdrowia. Przegląd międzynarodowy. CEDEWU Warszawa 2006

16. Literatura towarzysząca:

1. Zatoński W. : Europejski kodeks walki z rakiem. (wersja trzecia) Warszawa 2007
2. Karski J. B.: Teoria i praktyka wzmacniania działań w Promocji Zdrowia. PZWL, Warszawa 1997
3. Woynarowska B., Sokołowska M.: Ścieżka edukacyjna – edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia w szkole. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej, Warszawa 2000
4. Karski J. B.: Praktyka i Teoria Promocji Zdrowia. Warszawa 2003 CeDeWu.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Promocja aktywności ruchowej**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Katarzyna Bogacz
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	Zaliczenie		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Znajomość fizjologii wysiłku

13. Cele kształcenia:

Student powinien poznać znaczenie aktywności fizycznej, jej wpływ na rozwój fizyczny i psychiczny dzieci i młodzieży, poznać sposoby zapobiegania lub zahamowania rozwoju choroby osób dorosłych oraz sposoby i możliwości promocji zdrowia

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

1. Znaczenie aktywności ruchowej
2. Poziom aktywności ruchowej dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych. Uwarunkowania aktywności ruchowej
3. Zarys teoretycznych podstaw promocji aktywności ruchowej
4. Promocja aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży
5. Programy szkolnego wychowania fizycznego i kształcenia nauczycieli
6. Rodzice w promocji aktywności ruchowej dzieci
7. Model pozalekcyjnej spontanicznej aktywności ruchowej
8. Kontrola sprawności i wydolności fizycznej promocją aktywności ruchowej

9. Sport w dziecięcych i młodzieżowych stowarzyszeniach kultury fizycznej
10. Sport dziecięcy w innych formach organizacyjnych
11. Sposoby promocji aktywności ruchowej na powietrzu
12. Wychowanie zdrowotne (edukacja prozdrowotna). Państwo w działaniach prozdrowotnych. Pozaszkolne i pozasportowe struktury organizacyjne. Promocja aktywności ruchowej wśród osób dorosłych
13. Promocja aktywności ruchowej na poziomie indywidualnym i interpersonalnym
Promocja aktywności ruchowej na poziomie środowiskowym
14. Promocja aktywności ruchowej na poziomie kraju
15. Zaliczenie

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

1. Promocja zdrowia i profilaktyka chorób. Promocja zdrowia, prewencja chorób – różnica pojęć
2. Znaczenie aktywności fizycznej
3. Wpływa aktywności ruchowej na prawidłowy rozwój fizyczny i umysłowy dzieci i młodzieży
4. Rodzaje aktywności ruchowej dzieci i młodzieży
5. Systematyczna aktywność ruchowa w prewencji pierwotnej i wtórnej choroby niedokrwiennej serca
6. Dawkowanie wysiłku fizycznego w profilaktyce wtórnej choroby niedokrwiennej serca
7. Aktywność fizyczna w prewencji nadciśnienia tętniczego
8. Systematyczny wysiłek fizyczny w astmie oskrzelowej
9. Systematyczna aktywność ruchowa w Przewlekłej Obturacyjnej Chorobie Płuc
10. Dawkowanie wysiłku fizycznego w Przewlekłej Obturacyjnej Chorobie Płuc
11. Aktywność ruchowa w prewencji otyłości
12. Aktywność ruchowa w prewencji upośledzonej tolerancji glukozy i pełnoobjawowej cukrzycy
13. Systematyczna aktywność ruchowa w prewencji chorób zwyrodnieniowych
14. Systematyczna aktywność ruchowa w prewencji osteoporozy
15. Zaliczenie

15. Literatura podstawowa:

1. Drabik J.: Promocja aktywności fizycznej. AWF Gdańsk, 1997
2. Spodaryk K.: Aktywność ruchowa w promocji zdrowia młodzieży. AWF Kraków, 2001
3. Czerwiński J.: Aktywność fizyczna potrzebą twórczego życia . Olsztyn 2004
4. Drabik J. Aktywność fizyczna w treningu zdrowotnym osób dorosłych. AWF Gdańsk 1996

16. Literatura towarzysząca:

1. Guszowska M. : Aktywność ruchowa, a przebieg transakcji stresowej u młodzieży. WAF Warszawa, 2005
2. Rosławski A.: Ruch przedłuża młodość. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2001

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Psychospołeczne problemy osób chorych i niepełnosprawnych**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr hab. n. med. Andrzej Brodziak
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	15			
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne	Ocenianie ciągłe			

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Studenci powinni opanować treści programowe takich wykładanych wcześniej przedmiotów jak : Propedeutyka medycyny, Psychologia, Podstawy socjologii

13. Cele kształcenia:

Przedstawienie podstawowych problemów osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Omówienie problemów integracji społecznej i jakości życia osób niepełnosprawnych i chorych. Omówienie barier społecznych, ekonomicznych i fizycznych przewlekle chorych i osób niepełnosprawnych. Kształtowanie się i postrzeganie społecznego wizerunku osób chorych i niepełnosprawnych. Nabycie umiejętności pomocy w zakresie przystosowania do życia osób z niepełnosprawnością.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Treść planowanych wykładów.: (czas trwania każdego wykładu - 2 godziny)

1. Repetytorium z zakresu elementów psychologii istotnych dla w/w przedmiotu
2. Repetytorium z zakresu elementów socjologii, komunikacji społecznej, relacji rodzinnych
3. Przegląd patofizjologii i symptomatologii najczęstszych chorób przewlekłych
4. Definicja i klasyfikacje niepełnosprawności
5. Pojęcia inwalidztwa i kalectwa

6. Międzynarodowa klasyfikacja funkcjonowania, niepełnosprawności i stanów zdrowia
7. Przegląd najczęstszych przyczyn i sytuacji powodujących niepełnosprawność
8. Obniżona sprawność sensoryczna (zmysłowa) – brak, uszkodzenie lub zaburzenie funkcji analizatorów zmysłowych (osoby niewidome, niedowidzące, głuche, niedosłyszające, z zaburzeniami percepcji wzrokowej i słuchowej)
9. Obniżona sprawność intelektualna – upośledzenie umysłowe, demencja starcza
10. Obniżona sprawność funkcjonowania społecznego – zaburzenia równowagi nerwowej, emocjonalnej oraz zdrowia psychicznego
11. Obniżona sprawność komunikowania się – utrudniony kontakt słowny (zaburzenia mowy, autyzm, jąkanie się)
12. Obniżona sprawność ruchowa – osoby z dysfunkcją narządu ruchu (wrodzoną lub nabytą)
13. Mózgowe porażenie dziecięce
14. Obniżona sprawność psychofizyczna z powodu chorób somatycznych – np. nowotworów, cukrzycy)
15. Skale oceny niepełnosprawności - wprowadzenie.

14.2. Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

1. Symulacja realizacji wywiadu lekarskiego w tym także wywiadu ukierunkowanego na zagadnienia geriatry i stanów niepełnosprawności 2 godz.
2. Ćwiczenie z zakresu pozyskiwania danych dotyczących stanu emocjonalnego, ogólniej stanu psychicznego dla ustalenie "ekspertyzy psychologicznej" 2 godz.
3. Rozpoznawanie depresji i stosowanie skal psychometrycznych oceniających stopień obniżenia nastroju 2 godz.
4. Ćwiczenia nad praktycznym wykorzystaniem wiedzy z zakresu socjologii, komunikacji społecznej, relacji rodzinnych 2 godz.
5. Ćwiczenia dotyczące stosowania skal szacujących stopień niepełnosprawności 2 godz.
6. Praktyczna, podstawowa procedura krótkoterminowej psychoterapii wspomagającej 2 godz
7. Zasady specjalizowanych form poradnictwa i psychoterapii pośredniej w tym także arteterapii, biblioterapii 3 godz.

15. Literatura podstawowa:

1. Emilia Mikołajewska.: Osoba ciężko chora lub niepełnosprawna w domu - Poradnik dla opiekunów, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
2. Zofia Kawczyńska-Butrym .: Wyzwania rodziny: zdrowie. choroba, niepełnosprawność, starość. Makmed, Lublin 2008
3. Agnieszka Nowicka. Wybrane problemy osób starszych, Impuls, Kraków 2006
4. Helena Wrona-Polańska. Zdrowie, stres, choroba w wymiarze psychologicznym, Impuls, Kraków 2000

16. Literatura towarzysząca:

1. Rutkowska Elżbieta (red.), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, Czelej, Lublin 2002
2. Stanisław Kowalik, Psychologia rehabilitacji. W AiP, Warszawa 2007
3. Aleksandra Maciarz. Dziecko przewlekle chore. Opieka i wsparcie. Wydawnictwo akademickie Żak, Warszawa 2006
43. Beata Cytowska, Barbara Winczura.: Dziecko chore. Zagadnienia biopsychiczne i pedagogiczne. Impuls, Kraków 2007

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Seminarium licencjackie**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Prof. dr hab. nauk med. Małgorzata Muc-Wierzoń
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze					15
Forma zaliczenia					Zaliczenie ustne

10. Liczba punktów ECTS: 2
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

brak

13. Cele kształcenia:

nabycie niezbędnej wiedzy do opracowania pracy licencjackiej pod względem merytorycznym i redakcyjnym.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Seminarium:

Teoria poznania naukowego. Protokół badawczy – cele, hipotezy, analiza danych, interpretacja wyników, zagadnienia etyczne. Doniesienia naukowe. Zasady pisania pracy dyplomowej. Zasady zbierania piśmiennictwa do pracy dyplomowej. Posługiwanie się komputerowymi bazami piśmiennictwa. Zasady cytowania autorów innych prac naukowych. Obrona pracy dyplomowej – zasady prezentacji prac podczas wystąpień naukowych.

14. Literatura podstawowa:

1. Wiesław Jędrychowski: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2004
2. Karl R. Popper; tł. z ang. Urszula Niklas: Logika odkrycia naukowego. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2002

3. Jerzy Apanowicz: Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej : prace doktorskie, prace habilitacyjne. Difin, Warszawa 2005
4. Janusz Barta, Ryszard Markiewicz: Prawo autorskie i prawa pokrewne. Zakamycze, Kraków 2005
5. Tadeusz Brzeziński: Etyka lekarska. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2002

15. Literatura towarzysząca:

1. Anna Nawrocka: W poszukiwaniu podstaw i zasad bioetyki. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2001
2. Jarosław Podgórski: Statystyka dla studiów licencjackich. Polskie Wydaw. Ekonomiczne, Warszawa 2005

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Terapia zajęciowa**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: V
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Dr Katarzyna Bogacz
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30		30		
Forma zaliczenia	Egzamin		Ocenianie ciągłe		

10. Liczba punktów ECTS: 4
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Znajomość najczęściej występujących jednostek chorobowych u dzieci i dorosłych

13. Cele kształcenia:

Poznanie specyfiki terapii zajęciowej. Kształcenie umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem różnorodnych technik stymulacji w pracy z różnymi grupami odbiorców.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

1. Rys historyczny terapii zajęciowej
2. Zasady terapii zajęciowej
3. Rola terapii zajęciowej w procesie usprawniania
4. Specyfika trudności doświadczanych przez osoby uczestniczące w terapii zajęciowej
5. Stymulacja polisensoryczna w pracy z różnymi pacjentami
6. Terapia zajęciowa w pracy z osobami bez dysfunkcji
7. Ergoterapia – zasady, środki i metody
8. Organizacja ergoterapii w różnych placówkach służby zdrowia i poza nią
9. Terapia zajęciowa jako jedna z form aktywizacji pacjenta

10. Formy terapii zajęciowej (kulturoterapia, ergoterapia)
11. Dobór stanowisk pracy do możliwości chorego
12. Adaptacja warsztatów pracy do aktualnego stanu pacjenta
13. Metody oceny efektów terapii zajęciowej w postępowaniu usprawniającym pacjentów
14. Opracowanie projektu zajęć terapii zajęciowej dla specyficznej grupy odbiorców
15. Zaliczenie

14.2. Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne:

1. Rola terapii zajęciowej w leczeniu usprawniającym
2. Zajęcia praktyczno-techniczne i ich znaczenie w terapii, psychoedukacji i rewalidacji
3. Formy terapii zajęciowej - kulturoterapia
4. Formy terapii zajęciowej - ergoterapia
5. Terapia zajęciowa dla chorych z dysfunkcją narządu ruchu
6. Terapia zajęciowa dla chorych z chorobą gośćcową
7. Terapia zajęciowa dla chorych z niedowładem połowicznym
8. Terapia zajęciowa dla chorych z niedowładem spastycznym pochodzenia mózgowego
9. Terapia zajęciowa dla chorych z zaburzeniami układu krążenia
10. Terapia zajęciowa dla chorych ze schorzeniami układu oddechowego
11. Terapia zajęciowa dla chorych z zaburzeniami psychicznymi
12. Dobór pracy dla chorych po amputacjach
13. Terapia zajęciowa w przypadkach paraplegii
14. Terapia zajęciowa dla dzieci z upośledzeniem umysłowym
15. Terapia zajęciowa dla dzieci z MPD

15. Literatura podstawowa:

1. Kozaczuk L., Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej, Katowice 1999
2. Hannaford C., Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł. Podstawy kinezylogii edukacyjnej, Warszawa 1995
3. Zwoleńska J. (red.), Twórcza kinezylogia w praktyce. Propozycje dla każdego, Warszawa 2004
4. Jachimska M., Grupa bawi się i pracuje. Zbiór grupowych gier i ćwiczeń psychologicznych, Wałbrzych 1994
5. Szulc W., „Sztuka i terapia” CMD Ns szM, Warszawa 1993
6. Knobloch M.: „Chce coś zrobić”, Wydawnictwo Pelikan Warszawa 1990.

16. Literatura towarzysząca:

1. Borecka L.: „Biblioterapia - teoria i praktyka”, Wydawnictwo SBP, Poznań 2001
2. Galinska E.: „Muzykoterapia”, w: „Arteterapia”, red. Hanek L. Wydawnictwo Akademii Muzycznej, Wrocław 1990
3. Gentry J.: „Makramy”, Wydawnictwo READ ME 2005
4. Knapik M., Sacher W.: „Sztuka w edukacji i terapii”, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003
5. Konieczna E. J.: „Arteterapia w teorii i praktyce”, Oficyna wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003
6. Sowa J. Wojciechowski F.: „Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym”, Wydawnictwo Oświatowe FOSZE Rzeszów 2001.
7. Trzesniowski R.: „Zabawy i gry ruchowe”, WsiP Warszawa 1995
8. Zaorska Z.: „Dodanie życia do lat”, Wydawnictwo Klanza Lublin 1999

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Zdrowie psychiczne**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Promocja zdrowia

6. Rok: III Semestr: V

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr Małgorzata Przepióra - Kapusta

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....
.....
.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	Zaliczenie	ocenianie ciągłe			

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

zaliczenie propedeutyki medycyny i podstaw psychologii

13. Cele kształcenia:

Poznanie aspektów związanych ze zdrowiem psychicznym i jego wpływem na jednostkę

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Definicje zdrowia psychicznego. Czynniki warunkujące zdrowie psychiczne. Znaczenie zdrowia psychicznego dla jakości życia w społeczeństwie. Higiena psychiczna – działania zmierzające do ochrony zdrowia psychicznego. Czynniki powodujące zakłócenia zdrowia psychicznego. Popularyzowanie zaleceń przeciwdziałających powstawaniu nerwic i innych zaburzeń psychiczno – nerwowych

14.2.Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

Definicje zdrowia psychicznego. Czynniki warunkujące zdrowie psychiczne. Znaczenie zdrowia psychicznego dla jakości życia w społeczeństwie. Higiena psychiczna – działania zmierzające do ochrony zdrowia psychicznego. Czynniki powodujące zakłócenia zdrowia psychicznego. Popularyzowanie zaleceń przeciwdziałających powstawaniu nerwic i innych zaburzeń psychiczno – nerwowych - poszerzenie wiedzy zdobytej na wykładzie o artykuły w czasopismach fachowych

15. Literatura podstawowa:

1. CZŁOWIEK istota społeczna / Elliot Aronson; tł. Józef Radzicki. - Wyd. 10 dodr. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2002. - 481, [2] s. ; 24 cm . - (Biblioteka Psychologii Współczesnej)
2. ELEMENTY psychopatologii i psychologii klinicznej / Krzysztof Klimasiński. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000. - 180 s. ; 23 cm
3. EMPATIA : o umiejętności współodczuwania / Mark H. Davis; tł. z ang. Jolanta Kubiak. - Wyd. 1 pol. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2001. - 290 s. : schem., tab ; 24 cm . - (Seria Psychologii Społecznej)

16. Literatura towarzysząca:

1. JAK pokonać stres / Tim Hindle; tł. z ang. Rafał Schmidtke. - Warszawa : Wiedza i Życie, 2000. - 71 s. : fot., rys., schem., tab., wyk. ; 18 cm . - (Poradnik Menedżera)
2. LUZ : jak uniknąć wypalenia się, zapracowania i mitu absolutnej sprawności / Tom DeMarco; tł. z ang. Andrzej Ehrlich. - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2005. - 226, [1] s. : rys., schem., wyk. ; 24 cm

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Choroby społeczne i cywilizacyjne**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr ha. n. med. Teresa Kokot
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
.....
.....
.....
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	45				30
Forma zaliczenia	Egzamin				

10. Liczba punktów ECTS: 5
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Posiadanie podstawowej wiedzy na temat przyczyn i objawów najczęstszych chorób oraz patologii występujących w naszym społeczeństwie.

13. Cele kształcenia:

Uzupełnienie i pogłębienie wiedzy na temat patogenezы i objawów chorób cywilizacyjnych oraz społecznych stanowiących niejednokrotnie zagrożenie życia i zdrowia ludzi. Poznanie kierunków polityki zdrowotnej w zakresie prewencji chorób cywilizacyjnych

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Choroby układu sercowo-naczyniowego (patogeneza i objawy). Stany zagrażające życiu.
2. Wybrane schorzenia układu oddechowego (patogeneza, objawy).
3. Choroba nowotworowa. Najczęstsze nowotwory u kobiet i mężczyzn.
4. Uzależnienia i mechanizmy ich powstawania:
 - a) Narkomania jako problem zdrowia publicznego
 - b) Uzależnienie od nikotyny a zdrowie
 - c) Uzależnienie od alkoholu
 - d) Lekomania
 - e) Doping
5. Choroby wieku podeszłego
6. AIDS
7. Choroba Alzheimerera i ostre zaburzenia psychiczne (nerwice, depresja, stres, manie)
8. Otyłość, cukrzyca i inne choroby metaboliczne
9. Choroba wrzodowa
10. Alergie
11. Choroba reumatyczna.
12. Gruźlica

14.2. Seminarium:

1. Patogeneza i objawy najczęstszych chorób układu sercowo-naczyniowego.
2. Patogeneza i objawy najczęstszych schorzeń układu oddechowego.
3. Czynniki rakotwórcze. Epidemiologia nowotworów. Najczęstsze nowotwory – obraz kliniczny
4. Uzależnienie i mechanizmy ich powstawania.
5. Narkomania
6. Nikotynizm
7. Alkoholizm.
8. Lekomania
9. Otyłość, cukrzyca i inne choroby metaboliczne.
10. AIDS
11. Gruźlica
12. Choroba reumatyczna
13. Alergie
14. Choroba Alzheimerera i ostre zaburzenia psychiczne (nerwice, depresja, stres, manie)

15. Literatura podstawowa:

- 1.Kokot F.; Choroby wewnętrzne, PZWL, Warszawa, 2004
- 2.Szczeklik A.,Choroby wewnętrzne, Kraków,2005
3. Januszewicz W, Kokot F.,Interna, PZWL,Warszawa, 2002
4. Interna Harrisona,Wyd.czternaste, Wyd. Czelej, 2000

16. Literatura towarzysząca:

- 1.Czupryna A,Paździoch S., Zdrowie Publiczne, Kraków,2000
- 2.Sieradzki J., Cukrzyca, Via Media, Gdańsk,2007
3. Kordek J., Jassem J., Krakowski M., Jezioeski A., Onkologia, Via Media, Gdańsk,2006

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Międzynarodowe działania dla promocji zdrowia**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
dr hab. n. med. Antoni Węgiel
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30				15
Forma zaliczenia	Zaliczenie				

10. Liczba punktów ECTS: 3
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości z fizjologii, epidemiologii i demografii.

13. Cele kształcenia:

Uzyskanie podstawowych wiadomości o promocji zdrowia i jej wartości zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej całego społeczeństwa

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

- 14.1. Wykład:

Promocja zdrowia jako dyscyplina naukowa.
Promocja a profilaktyka – definicje i różnice działań.
Promocja zdrowia a nowoczesne zdrowie publiczne.
Postępy promocji zdrowia.
Inicjatywy i działania promocji zdrowia w perspektywie międzynarodowej.
Światowa Organizacja ZDROWIA – Cele i działania. Rola WHO w promocji zdrowia

Międzynarodowe Konferencje promocji zdrowia Ottawa 1986, Adelajda 1989, Sundsvall 1991.
Dżakarta 1997 – program działania - główne kierunki, zadania i strategie promocji zdrowia
w aspekcie globalnych wyzwań XXI wieku

14.2.Seminarium:

Czynniki warunkujące zdrowie jednostki i rodziny.
Priorytety promocji zdrowia w XXI wieku.
Społeczna odpowiedzialność za zdrowie
Europejska Strategia Zdrowia

15. Literatura podstawowa:

Zdrowie Publiczne. Wybrane Zagadnienia. Redakcja Czupryna A., Poździoch S., Ryś A.,
Włodarczyk C. Vesalius Kraków 2001.
Zdrowie Publiczne. Redakcja Kulik T.B., Latałski M. Lublin Czelej 2002.
Dostępność Opieki Społecznej i Pomocy Społecznej dla osób starszych w Polsce. Redakcja
Szczerbińska K. Wydawnictwo U.J. Kraków 2006.
Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Leowski J. Wydawca CeDeWu. Warszawa 2008.
Promocja Zdrowia dla wszystkich. Pike S., Forster D. Lublin Czelej 1998.

16. Literatura towarzysząca:

Edukacja prozdrowotna. Gromadzka-Ostrowska J., Włodarek D., Toeplitz Z. Warszawa
Wydawnictwo SGGW 2003.
Promocja zdrowia: podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych. Lwów F., Milewicz A.,
Andrzejak R. Wrocław Urban & Partner 2004.
Styl życia a zdrowie: wybrane zagadnienia. Redakcja. Tuszyńska-Bogucka V., Bogucki J.,
Bielecki T. Lublin Czelej 2005.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Żywnie w profilaktyce i chorobie**

2. Kod przedmiotu:

3. Język wykładowy: język polski

4. Kierunek: Zdrowie publiczne

5. Specjalność: Promocja zdrowia

6. Rok: III Semestr: VI

7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:

Dr inż. Ewa Malczyk

8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:

.....

9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	30			
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę	Zaliczenie na ocenę			

10. Liczba punktów ECTS: 3

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

podstawowe wiadomości z chemii i biologii w zakresie szkoły średniej;
zaliczenie przedmiotu podstawy żywienia człowieka

13. Cele kształcenia:

Student zna ogólne zasady żywienia i podstawy planowania diet leczniczych; zna podstawy dietytyki klinicznej, tj. zasady diet, sposoby sporządzania posiłków, normy energii i składników pokarmowych, wykazy produktów oraz potraw dozwolonych i zabronionych, przykłady jadłospisów w najczęściej występujących chorobach.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Diety stosowane w lecznictwie: klasyfikacja i charakterystyka diet. Żywnie w wybranych chorobach - żywnie dietytyczne w chorobach układu pokarmowego, w chorobach mięszu wątroby, w zapaleniu pęcherzyka żółciowego, w kamicy żółciowej, w zapaleniu trzustki.

Żywienie po zabiegach chirurgicznych. Leczenie żywieniowe - żywienie dojelitowe i pozajelitowe. Żywienie dietetyczne w chorobach układu moczowego, w chorobach metabolicznych, w chorobach układu krążenia. Żywienie w chorobach jamy ustnej. Żywienie w refleksie żołądkowo-przełykowym. Żywienie w hiperlipidemiach. Żywienie w profilaktyce chorób układu krążenia.

14.2. Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

Zasady prawidłowego żywienia. Choroby pierwotne na tle niedoborów żywieniowych: niedobory energii i białka, niedobory niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych, niedobory witamin antyoksydacyjnych, niedobory jodu, niedobory wapnia, niedobory fluoru, niedobory żelaza, niedobory kwasu foliowego, niedobory witaminy A. Żywienie w chorobach wieku dziecięcego. Żywienie w alergiach, nietolerancjach pokarmowych i zespołach złego wchłaniania.

15. Literatura podstawowa:

Hasik J., Gawęcki J.: Żywienie człowieka zdrowego i chorego. Cz. II. PWN, Warszawa 2000.
Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B.: Normy żywienia człowieka. PZWL, Warszawa 2008.
Sobotka L.(red.): Podstawy żywienia klinicznego. PZWL, Warszawa 2007.
Ziemiański Św.: Normy żywienia człowieka. Fizjologiczne podstawy. PZWL, Warszawa 2001.

16. Literatura towarzysząca:

Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2002.
Jethon Z., Grzybowski A.: Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa. PZWL, Warszawa 2000.
Kierst W.: Nauka o żywieniu zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 1989.
Wieczorek-Chełmińska Z.: Zasady żywienia i dietetyka stosowana. PZWL, Warszawa 1992.

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: Profilaktyka uzależnień
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
Prof dr hab. n med. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
.....
.....
.....
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	45				30
Forma zaliczenia	Egzamin				

10. Liczba punktów ECTS: 5
11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):
12. Wymagania wstępne:

Student kierunku Zdrowie Publiczne posiadający podstawową wiedzę w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki, programów realizowanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia, posiadający także podstawowe wiadomości z propedeutyki medycyny i farmakologii

13. Cele kształcenia:

Zapoznanie studenta zdrowia publicznego z problemem uzależnień, profilaktyki uzależnień. Student o zakończeniu zajęć z przedmiotu winien posiadać wiedzę z zakresu podstaw toksykologii, procesu uzależnienia od środków odurzających w tym ogólnie dostępnych leków i preparatów oraz uzależnienia od leków recepturowych i używek. Powinien również

osiadać orientację w programach profilaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień w tym od środków odurzających, leków i alkoholu

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

Definicja uzależnienia. Najpopularniejsze narkotyki - charakterystyka, konsekwencje. Leki nasenne, uspokajające, środki wziewne, pobudzające, alkohol. Sygnały ostrzegawcze i objawy uzależnienia. Programy profilaktyczno - edukacyjne wspomagające proces wychowawczy. Integralna profilaktyka uzależnień w szkole. Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych. Prawidłowa diagnoza przyczyn uzależnień Placówki i ośrodki dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Programy profilaktyczne dla dorosłych. Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży. Programy profilaktyczne realizowane wobec dzieci w instytucjach wychowawczych. Program Wiatrak, Program Eden, Program Razem i inne

14.2. Seminarium:

Dyskusje otwarte ze studentami a także sprawdzenie wiadomości przekazywanych w trakcie wykładów, samodzielne opracowanie wybranych tematów

15. Literatura podstawowa:

1. Programy profilaktyki uzależnień. Lucyna Telka Wyd. Śląsk, Katowice, 2003 wyd. 1
2. Narkotyki – kompendium wiedzy o środkach uzależniających. Szukalski Bogdan. Instytut Psychiatrii i Neurologii Warszawa 2005, wyd. 1
3. Narkotyki. Philip Robson Medycyna Praktyczna Kraków 1997
4. Metody analizy środków odurzających. Szukalski Bogdan. Instytut Neurologii i Psychiatrii Warszawa 1997, wyd. 1

16. Literatura towarzysząca:

1. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii – komentarz. Łucarz Katarzyna Muszyńska Anna. Wolters Kluwer Kraków 2008, wyd. 1
2. Narkomania. Podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców. Juczyński Zygfryd PZWL Warszawa 2002, wyd. 1
3. Narkotyki i nastolatki- zagrożenia, zapobieganie i leczenie. Rogers Peter D., Goldstein Lea Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2004, wyd 1
4. Leksykon terminów – alkohol i narkotyki. Światowa Organizacja Zdrowia Instytut Psychiatrii i Neurologii Warszawa 1997, wyd. 1

Opis przedmiotu

1. Nazwa przedmiotu: **Psychospołeczne problemy osób chorych i niepełnosprawnych**
2. Kod przedmiotu:
3. Język wykładowy: język polski
4. Kierunek: Zdrowie publiczne
5. Specjalność: Promocja zdrowia
6. Rok: III Semestr: VI
7. Tytuł/stopień oraz imię i nazwisko prowadzącego przedmiot:
prof. dr hab. n. med. Andrzej Brodziak
8. Tytuły/stopnie oraz imiona i nazwiska pozostałych członków zespołu:
9. Formy zajęć wchodzące w skład przedmiotu, wymiar godzinowy, forma zaliczenia:

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia/ Ćwiczenia tablicowe	Laboratorium/ Ćwiczenia praktyczne	Projekt	Seminarium
Liczba godzin w semestrze	30	15			
Forma zaliczenia	egzamin	Ocenianie ciągłe			

10. Liczba punktów ECTS: 4

11. Poziom (podstawowy/zaawansowany):

12. Wymagania wstępne:

Opanowanie treści wykładanych w semestrze V

13. Cele kształcenia:

Przedstawienie podstawowych problemów osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Omówienie problemów integracji społecznej i jakości życia osób niepełnosprawnych i chorych. Omówienie barier społecznych, ekonomicznych i fizycznych przewlekle chorych i osób niepełnosprawnych. Kształtowanie się i postrzeganie społecznego wizerunku osób chorych i niepełnosprawnych. Nabycie umiejętności pomocy w zakresie przystosowania do życia osób z niepełnosprawnością.

14. Opis treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć:

14.1. Wykład:

1. Elementy geriatry jako specjalności medycznej
2. Repetytorium zasad prowadzenia domów opieki społecznej i zakładów opiekuńczo - leczniczych
3. Zasady rehabilitacji osób niepełnosprawnych
4. Spotykane formy niechęci, wrogości względem osób niepełnosprawnych. Poczucia wykluczenia ze społeczeństwa.
5. Przestrzeń (nie)publiczna – dostosowywanie przestrzeni miejskiej do potrzeb osób

niepełnosprawnych

6. Etykieta postępowania wobec niepełnosprawnych
7. Skale (narzędzia pomiarowe) dla geriatrycznej oceny stopnia niepełnosprawności
8. Sposoby oceny kondycji psychicznej osób niepełnosprawnych
9. Pedagogika specjalna dla niepełnosprawnych
10. Program treningowy Kaibigan
11. Profil psychoedukacyjny
12. Przepisy prawne dotyczące osób niepełnosprawnych
13. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
14. Rola przedstawicieli wybranych zawodów i funkcji społecznych w niesieniu niepełnosprawnym
15. Istniejących współcześnie instytucje niosące pomoc niepełnosprawnym

14.2. Ćwiczenia/Ćwiczenia tablicowe:

1. Dyskusja nad psychospołecznymi uwarunkowaniami aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych2 godz.
2. Dyskusja dotycząca tematu " Etyczne pomaganie - kontakt dwóch osób - bardziej i mniej sprawnej2 godz.
3. Dyskusja dotycząca barier utrudniających podjęcie i utrzymanie pracy.....2 godz.
4. Podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej2 godz.
5. Dyskusja nad uwarunkowaniami kondycji psychicznej - społeczna psychologia rozwoju
6. Metody twórczej resocjalizacji - posługiwanie się wytworami kulturowymi2 godz.
7. Poradnictwo poprzez wskazania miejsc i książek - które pomagają a nawet leczą...3 godz.

15. Literatura podstawowa:

1. Emilia Mikołajewska.: Osoba ciężko chora lub niepełnosprawna w domu - Poradnik dla opiekunów, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
2. Zofia Kawczyńska-Butrym .: Wyzwania rodziny: zdrowie. choroba, niepełnosprawność, starość. Makmed, Lublin 2008
3. Agnieszka Nowicka. Wybrane problemy osób starszych, Impuls, Kraków 2006
4. Helena Wrona-Polańska. Zdrowie, stres, choroba w wymiarze psychologicznym, Impuls, Kraków 2000

16. Literatura towarzysząca:

1. Rutkowska Elżbieta (red.), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, Czelej, Lublin 2002
2. Stanisław Kowalik, Psychologia rehabilitacji. W AiP, Warszawa 2007
3. Aleksandra Maciarz. Dziecko przewlekle chore. Opieka i wsparcie. Wydawnictwo akademickie Żak, Warszawa 2006
4. Beata Cytowska, Barbara Winczura.: Dziecko chore. Zagadnienia biopsychiczne i pedagogiczne. Impuls, Kraków 2007